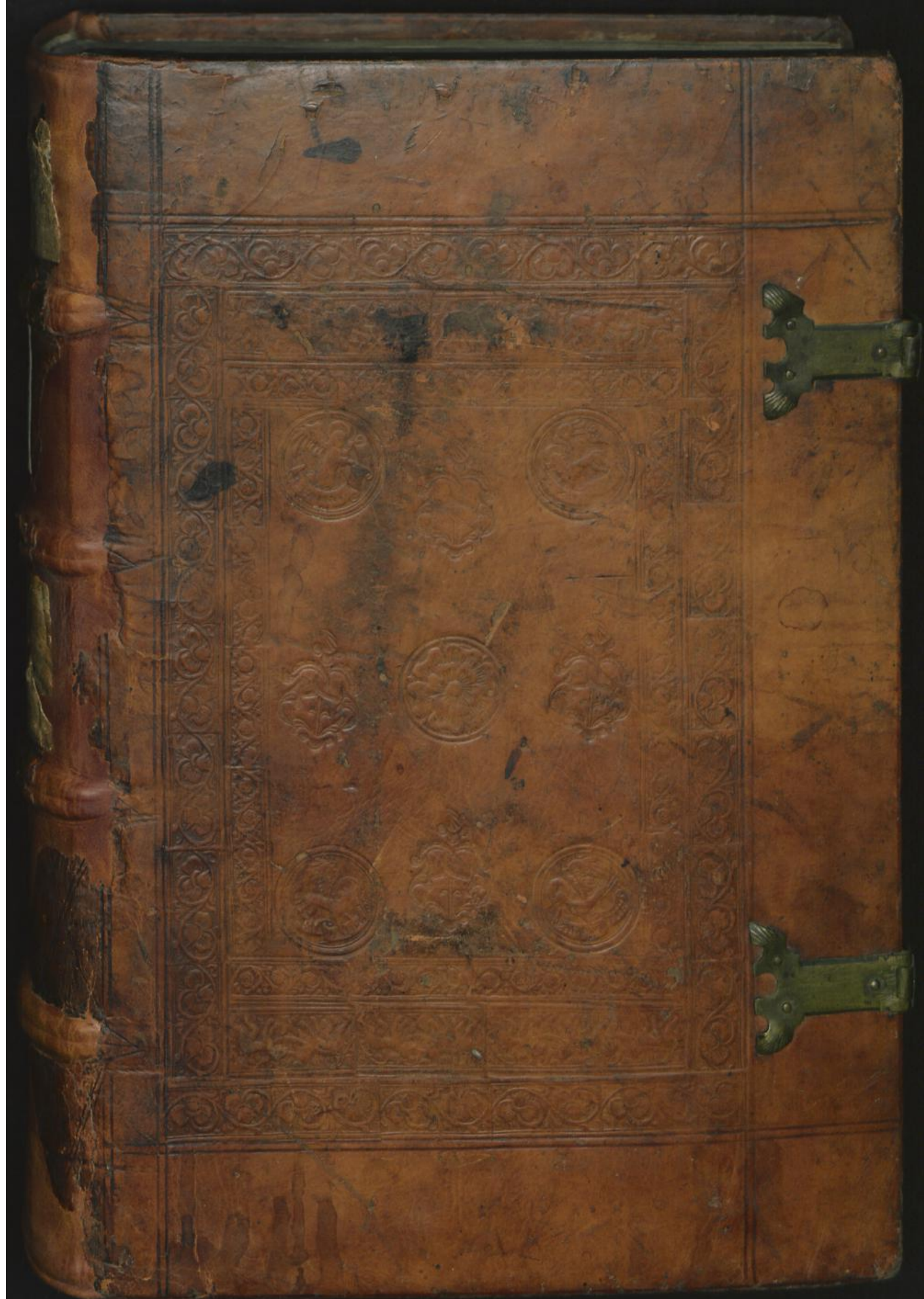
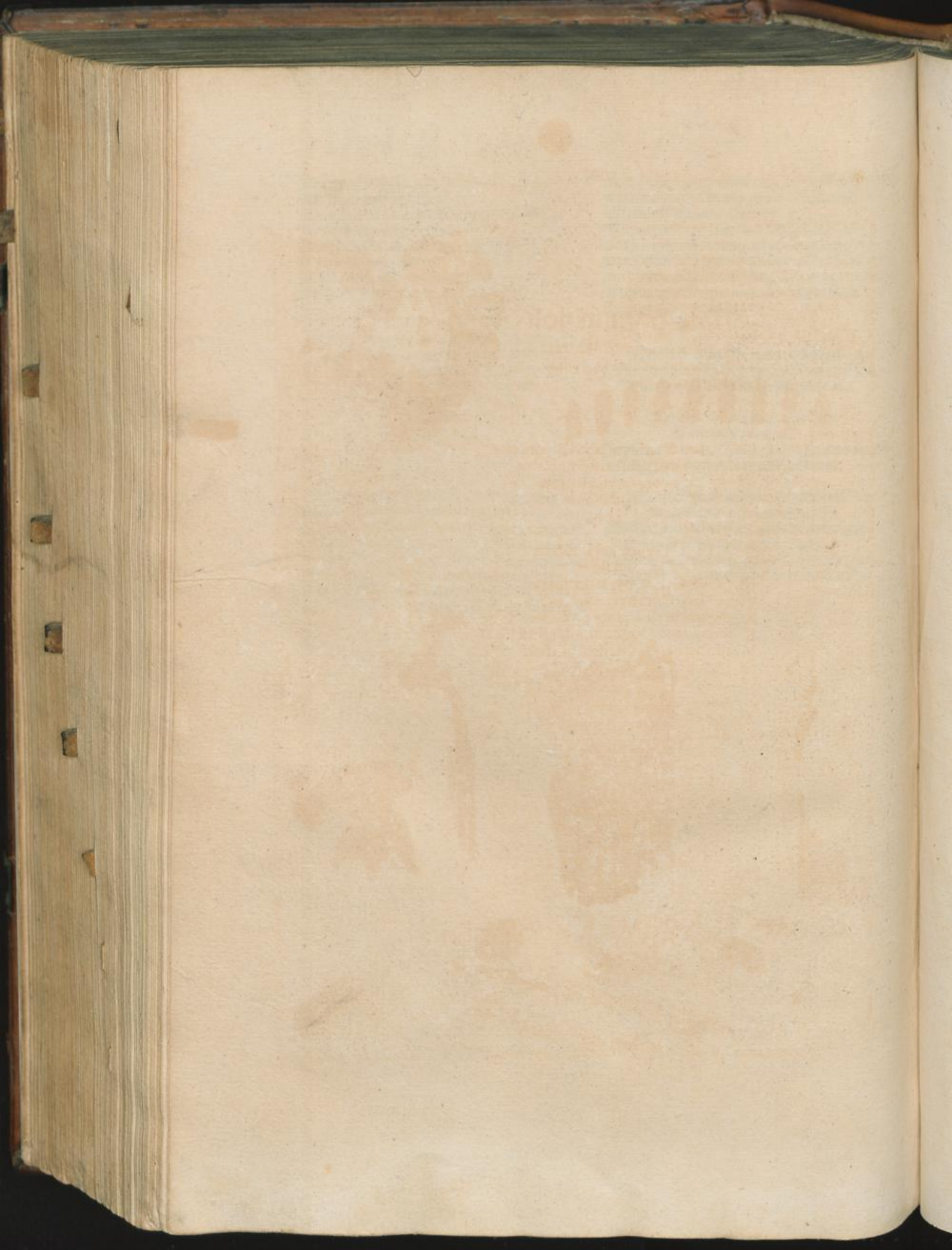

Passio domini nostri Je:

su Christi/ ex euangelistarum textu ꝯ accuratissimē
me deprompta additis sanctissimis exquisitis
misq; figuris.

HEVS EME LECTOR.

Nam & lachrymas (nisi lapideus fue
ris) ista tibi excutient: & san
ctiorem vitam protu
nus inspiras
bunt.

Rigmannus Philesius
ad lecto.

M ira arte/formatis typis docta man	V
O vos sacerdotes monemus candid	I
R euoluite hoc/ex q̄tturor qd' cernere es	T
S ic ordinatum haud absq; diligenti	A
X risti dei nostri necis diræ specime	N
R euoluite oro corde lectores bon	O
I uuenesq; honoradiq; vos simul sene	S
S cimus qd' oia ista bene placitura sin	T
T ypi cient deuotionem ample reo	R
I n his notetur mira diligenti	A

¶ Encenia. xxv. die Decembris in hyeme/in quibus iudai volebant lapidare
Christum/ideo fugit transiordanem.

¶ Vigesimo quinto die noni mensis Iudeorum: qui cōmuniter cōcurrit cum Decembri apud nos pro maiori parte/subterfugit Christus manus Iudeorū volentiū eum lapidare in porticu Salomonis in dedicatione Hiemali. Ioan. x.

CAPVT I.

f Acta sunt encenia in Hierosolimis & hyems erat. Et ambulabat Iesus in templo in porticu Salomonis. ¶ Circūdederunt ergo eum Iudei/ & dicebant ei: Quousq; animā nostrā tollis? Si tu es christus / dic nobis palam. Respondit eis Iesus. Loquor vobis & non creditis. Opera quæ ego facio in nomine patris mei/ hæc testimoniū perhibent de me: Sed vos non creditis/ quia non estis ex ouibus meis. Oves meæ vocem meam audiunt/ & ego cognosco eas/ & sequuntur me: & ego vitam aternā do eis/ & non peribunt in aternū: & nō rapiet eas quisq; de manu meā. Pater meus quod dedit mihi/ maius omnibus est/ & nemo potest rapere de manu patris mei. Ego & pater vnum sumus. ¶ Sustulerunt ergo lapides Iudei vt lapidarent eum. Respondit eis Iesus: Multa bona opera ostendi vobis ex patre meo. Propter quod eorū opus me lapidatis? Responderūt ei Iudei: De bono opere nō lapidamus te/ sed de blasphemia. Et quia tu homo cū sis / facis teipsum deū. Respondit eis Iesus. Nonne scriptū est in lege vestra / quia ego dixi: Dī estis? Si illos dixit deos ad quos sermo dei factus est/ & non potest solui scriptura: quem pater sanctificauit & misit in mundū vos dicitis/ quia blasphemas/ quia dixi filius dei sum. Si nō facio opera patris mei/ nolite credere mihi. Si autem facio/ & si mihi nō vultis credere/ operibus credite/ vt cognoscatis & credatis/ quia pater in me est/ & ego in patre. Quærebant ergo eum apprehendere/ & exiuit de manibus eorum. ¶ Et abiit iterum trans iordanem in eum locum vbi erat Ioannes baptizans primum. Et mansit illic. Et multi venerunt ad eum/ & dicebant: Quia Ioannes quidem signum fecit nullū. Omnia autem quæcunq; dixit Ioannes de hoc/ vera erant/ & multi crediderunt in eum.

¶ Feria. iij. post
Judica. viij. hoc
euangelio in officio
ecclesiastico.

Psal. lxxxi.

Math. xij. b
Marc. iij. a

A ij

¶ Feria tertia post Letare/erat Iesus transiordanem/quo in hyeme transierat/
miserunt ad eum nuncium sorores Lazari/ Ipse vero veniens Bethaniam, sexta
feria post Letare Lazarum resuscitavit.

¶ Resuscitatio Lazari quintadecima die ante passionem christi videlicet: sexta feria post Letare. Ioannis. vi.

CAPVT II.

Rat autem quidā languens Lazarus a Bethania de castello Mariæ & Marthæ/sororū eius. Maria autē erat quæ vnxit dominū vnguento/ & exterisit pedes eius capillis suis. Cuius frater Lazarus infirmabat. Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes: Domine/ ecce quem amas infirmat. ¶ Audiens autem Iesus: dixit eis: Infirmitas hæc/nō est ad mortem/ sed pro gloria dei: vt glorificetur filius dei per eam. Diligebat autē Iesus Marthā & sororē eius Mariā & Lazarum. ¶ Vt autē audiuit quia infirmabatur: tunc quidē mansit in eodē loco: duobus diebus. ¶ Deinde post hæc dicit discipulis suis/ Eamus in iudeam iterum. Dicunt ei discipuli: Rabbi/nunc querebant te iudei lapidare/ & iterum vadis illuc? Respōdit Iesus: Nōne duodecim hore sunt diei? Si quis ambulauerit in die/ non offendit: quia lucem huius mundi videt: si autem ambulauerit in nocte/offendit: quia lux non est in eo. Hæc ait: & post hæc dicit illis: Lazarus amicus noster dormit: sed vado vt a somno excitē illum. Dixerunt ergo discipuli eius: Domine si dormit saluus erit. Dixerat autē Iesus de morte eius: illi vero putauerunt q̄ de dormitione somni diceret. Tunc ergo dixit eis Iesus manifeste: Lazarus mortuus est/ & gaudeo propter vos vt credatis: quoniā non eram ibi/ sed eamus ad eū. Dixit ergo Thomas qui dicit didymus ad condiscipulos: Eamus & nos/ & moriamur cum eo. ¶ Venit itaq; Iesus & inuenit eum quattuor dies iā in monumento habentē. Erat autem Bethania iuxta Hierosolymā quasi stadij quindecim. Multi autem ex iudeis venerant ad Mariam & Martham/ vt consolarentur eas de fratre suo. Martha autem vt audiuit/ quia Iesus venit/ occurrit illi. Maria autē domi sedebat. Dixit autem Martha ad Iesum: Domine si fuisses hic/ frater meus non fuisset mortuus. sed & nunc scio/ quia quæcunq; poposceris a deo/ dabit tibi deus. Dixit eis Iesus: Resurget frater tuus. Dicit ei Martha: Scio quia resurget in resurrectione in nouissimo die. Dicit ei Iesus: Ego sum resurrectio & vita: qui credit in me/ etiam si mortuus fuerit/ viuet: & omnis qui viuit & credit in me/ non morietur in eternum. Credis hoc? Ait illi: Vtiq; domine. Ego credidi quia tu es Christus filius dei viui/ qui in hūc mundū venisti. Et cum hæc dixisset abiit: & vocauit Mariā sororē suā silentio dicens: Magister adest/ & vocat te. Illa vt audiuit surrexit cito/ & venit ad eum: nondū enim venerat Iesus in castellū/ sed erat adhuc in illo loco vbi occurrerat ei Martha. Iudei igitur qui erāt in domo cum ea & consolabātur eam: cum vidissent Mariā quia cito surrexit & exiit/ secuti sunt eam dicentes: Quia vadit ad monumentū vt ploret ibi. Maria ergo cum venisset vbi erat Iesus: videns eum cecidit ad pedes eius/ & dixit ei: Domine si fuisses hic/ frater meus non fuisset mortuus. Iesus ergo vt vidit eam plorantē/ & iudeos qui venerant cum ea plorātes: infremuit spiritu/ & turbauit seipsum/ & dixit: Vbi posuistis eū? Dicūt ei: Domine/ veni & vide. Et lachrymatus est Iesus. Dixerūt ergo iudei: Ecce quo modo amabat eum. Quidā autem ex ipsis dicebant: Non potuit hic qui aperuit oculos cæci nati/ facere vt hic non moreretur? Iesus ergo rursum fremens in semetipso venit ad monumentum. Erat autem spelunca & lapis superpositus ei. Ait Iesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror eius qui mortuus fuerat: Domine iam sceter/ quadriduanus enim est. Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi: quoniā si credideris/ videbis gloriam dei? Tulerunt ergo lapidem. Iesus autē eleuatis sursum oculis dixit: Pater gratias ago tibi/ quoniā audisti me: Ego autem sciebam quoniā semper me audis: sed propter populum qui circumstat/ dixi: vt credant/ quia tu me misisti. Hæc cum dixisset/ voce magna clamauit: Lazare veni foras: & statim prodijt qui fuerat mortuus: ligatus manus & pedes institis/ & facies eius sudario erat ligata. Dicit eis Iesus: Soluite eum & sinite abire. ¶ Multi ergo ex iudeis qui venerant ad Mariam & Martham/ & viderant quæ fecit/ crediderunt in eum. Quidā autem ex ipsis abierunt ad Phariseos/ & dixerunt eis quæ fecit Iesus.

¶ Feria. iij. post
letare Ioan. ij.
¶ Feria quarta:
quinta Iesus mā
sit in eodem loco
trans iordanem.

¶ Feria sexta
Ioan. xj. 2. r.

Ioan. ix. b.

¶ Sabbato ante iudica pontifices & pharisei concilium collegerunt & conspirauerunt contra Christum / ideo ipse in desertum ciuitatem Effrem paruulam ibi habitans cum discipulis.

¶ Concilium pontificum & phariseorum de morte Christi
deliberantium. Sabbato ante iudica Ioan. xi.

CAPVT III.

Ollegerunt ergo pontifices & pharisei concilium/et dicebant: Quid faci-
mus: quia hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic: omnes cre-
dent in eum. Et venient Romani/ & tollent locum nostrum & gentem. Vnus
autem ex ipsis Cafphas nomine/ cum esset pontifex anni illius/ dixit eis:
Vos nescitis quicquam/ nec cogitatis: quia expedit vobis / vt vnus mori-
riatur homo pro populo/ & non tota gens pereat. Hoc autem a semetipso non dixit:
sed cum esset pontifex anni illius/ prophetauit: quia Iesus moriturus erat pro gente/ &
non tantum pro gente/ sed vt filios dei qui erant dispersi/ congregaret in vnum. Ab illo
ergo die: cogitauerunt vt interficerent eum. ¶ Iesus autem iam non palam ambulabat
apud iudeos: sed abiit in regionem iuxta desertum/ in ciuitatem quæ dicitur Effrem:
& ibi morabatur cum discipulis suis. Proximum autem erat pascha iudeorum/ & ascen-
derunt multi Hierosolymam de regione ante pascha/ vt sanctificarent seipsos. Quare
habebant ergo Iesum/ & colloquebantur adinuicem in templo stantes. Quid putatis/ quia
non venit ad diem festum? Dederant autem pontifices & pharisei mandatum/ vt si quis
cognouerit vbi sit/ indicet: vt apprehendant eum.

A iij

¶ Pascha iudica
Ioan. xi.
Mat. xxvi. a
Marc. xvi. a
Luce. xxii. a

¶ Sabbato ante Palmarum/cenans Iesus cum discipulis & Laçaro in domo Simonis, Martha ministrabat/Magdalena venit cum alabastro/discipuli murmurant de hoc,

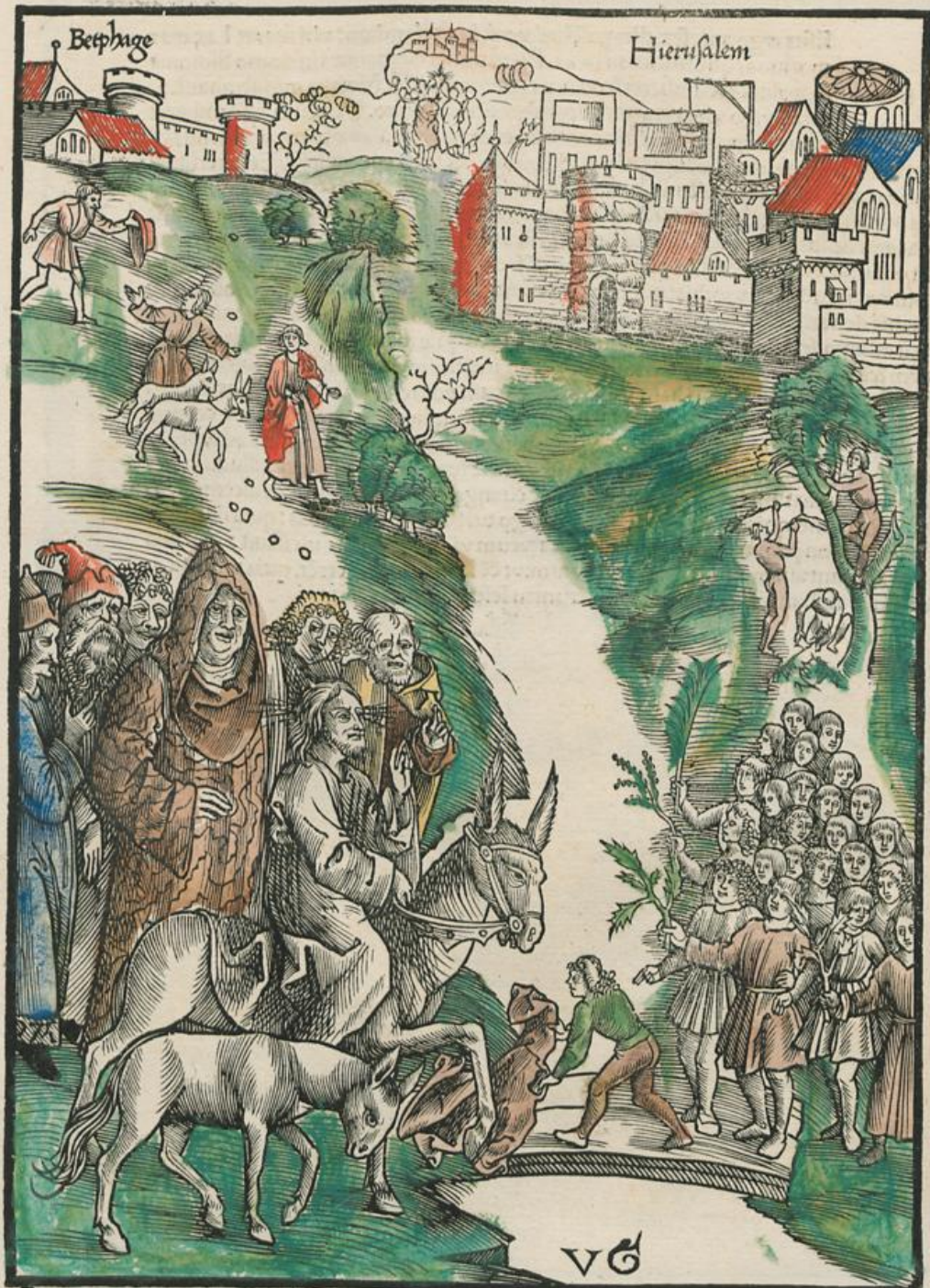

¶ Cæna christi cum discipulis in domo Simonis; & quomodo Maria magdalena vnxit caput & pedes Iesu/vnde traditor occasionem sumpsit vendendi eum, Sabbato ante Palmarum; Matth. xxvi. Marci. xiiij. Ioann. xij.

CAPVT III.

Iesus ergo ante sex dies paschæ/ venit in Bethaniam: vbi fuerat Laçarus mortuus/ quē suscitauit Iesus. Et cum esset Bethaniæ/ in domo Simonis leprosi; & recumberet fecerunt ei cænā ibi; Et Martha ministrabat; Laçarus vero vnus erat ex discumbentibus cum eo. ¶ Et cum discumberet veniens mulier Maria/ accessit ad eum habens alabastrum vnguenti/ & accepit libram vnguenti nardi spicati pistici/ præciosi; & vnxit pedes Iesu/ Et extersit pedes eius capillis suis; & fracto alabastro/ effudit super caput ipsius recumbentis; & domus impleta est ex odore vnguenti. ¶ Videntes autē quidam discipuli/ indignati sunt intra semetipsos/ dicentes: Vt quid perditio ista vnguenti facta est: potuit enim vnguentum venundari multo; & dari pauperibus/ & fremebāt in eam. Dicit ergo vnus ex discipulis eius Iudas Scariothis: qui erat eū traditurus/ quare hoc vnguentum non veniit tricentis denarijs & datum est egenis? Dixit autē hoc Iudas/ non quia de egenis pertinebat ad eum; sed quia fur erat & loculos habens/ ea quæ mittebātur portabat. ¶ Sciēs autem Iesus/ ait illis. Quid molesti estis huic mulieri? sinite eam; bonū opus operata est in me/ pauperes enim semper habetis vobiscū; & cum volueritis/ potestis illis benefacere; me autem non semper habebitis. Quod habuit/ hoc facit/ præuenit vngere corpus meum in sepulturam: mittens enim hæc/ vnguentum hoc in corpus meum/ ad sepeliendum me facit. Dixit vero Iudæ: Sine illam/ vt in diē sepulturæ meæ seruet illud. Amen dico vobis: vbicūq; fuerit prædicatum hoc euangelium in toto mundo/ dicetur: & qd hæc fecit in memoriam eius. ¶ Cognouit ergo turba multa ex Iudeis: quia illic esset/ & venerūt; non propter Iesum tm/ sed vt Laçarum viderent quem suscitauit a mortuis. Cogitauerunt autem principes sacerdotum: vt & Laçarum interficerēt; quia multi propter illum abibant ex Iudeis/ & crediderunt in Iesum.

¶ Dominica Palmarum misit Iesus Petrum & Philippū in castellū / ad adducendā sibi asinam cum pullo / deinde asinans Hierosolymam / discipuli cum turba sequuntur / & de ciuitate turba cum palmis obuians pueri clamabant / vendentes / & ementes ipse de templo eiciebat / mensas numulariorum & cathedras vendentium columbas euerit / cecos & claudos sanauit / & de his omnibus principes sacerdotum & scribæ hæc videntes indignati sunt .

¶ Introitus Iesu in Hierusalem in dominica Palmarum. Et scdm Hermannum
fuit luna. x. mensis Nysan id est. Aprilis: scilicet lunaris: non autem vsualis.
Matth. xxi. Marci. xi. Luce. xix. Ioan. xij.

CAPVT V.

Nerastinu autē ascendēs Iesus Hierosolymā / factū est cū appropinquasset
Hierosolymis / & venisset Bethphage ad montē q̄ vocat̄ Oliueti / misit duos
ex discipulis suis dicēs eis. Ite in castellū qd̄ cōtra vos est: in qd̄ introeūtes / in
uenietis statim asinā alligatā / & pullū cū ea: sup̄ quē nemo hoīm vnq̄ sedit:
soluite & adducite mihi. Et si quis aliquid vobis dixerit / & dixerit / quid facitis: & vos
interrogauerit / quare soluitis: Dicite q̄a dñs his opus habet: & cōfestim dimittet eos.
¶ Hoc autē factū est vt adimplerēt qd̄ dictū est p̄ pphetā dicentē. Dicite filiā Syō: Nō
li timere filiā Syō. Ecce rex tuus venit tibi māsuetus: sedēs sup̄ asinā / & pullū asinē filiū
subiugalis. Hāc nō cognouerūt discipuli eius primū: sed qñ glorificatus est Iesus: tunc
recordati sunt / quia hāc erāt scripta de eo / & hāc fecerūt ei. ¶ Euntes autē discipuli qui
missi erāt inuenerunt sicut dixit illis Iesus stantē pullū ligatū ante ianuam foris in biuio
& fecerūt sicut p̄cepit illis Iesus / & solvunt eum. ¶ Soluentibus autē illis pullū / quidā de
illie stantibus domini eius / dixerūt ad illos: quid facitis soluentes pullū? Qui dixerunt
eis sicut p̄ceperat illis Iesus: quia dñs eū necessariū habet: & dimiserūt eis. Et adduxerūt
asinā & pullū ad Iesum: & imposuerūt sup̄ eos vestimēta sua: & eū desup̄ sedere fecerūt
¶ Eunte autē illo / turba multa q̄ venerat ad diē festū cū audisset quia venit Iesus Hie-
rosolymā: acceperunt ramos palmarū / & processerūt obuiam ei. Testimoniū ergo p̄
hibebat turba quā erat cum eo / quando lazarū vocauit de monumento & suscitauit
eum a mortuis: p̄pterea & obuiam venit ei turba: quia audierūt eum fecisse hoc signū
¶ Et cum appropinquaret iam ad descensum montis Oliueti / ceperunt omnes turbæ
descendentū / gaudētes laudare deum voce magna: sup̄ oībus q̄s viderāt virtutibus.
¶ Multi autē vestimenta sua strauerunt in viā. ¶ Alij autē ramos / frondes cedebāt de ar-
boribus / & sternebant in viā. ¶ Turbe autem quæ præcedebāt & quæ sequēbant̄ cla-
mabant dicentes: Osanna filio David: benedictus qui venit rex Israel in nomine domi-
ni: benedictum qd̄ venit regnum patris nostri David. Osanna in altissimis: pax in cœ-
lo & gloria in excelsis. ¶ Et quidā pharisæorū de turbis dixerunt ad illū. Magister / incre-
pa discipulos tuos. Quibus ipse ait. Dico vobis quia si hi tacerint lapides clamabūt.
¶ Et vt appropinquauit / videns ciuitatē fleuit sup̄ illā dicēs: Quia si cognouisses: & ita.
& quidem in hac die tua / quæ ad pacem tibi: nunc autē abscondita sunt ab oculis tuis.
¶ Quia veniet dies in te / & circūdabūt te inimici tui vallo: & circūdabunt te: & coangu-
stabunt te vndiq̄ / & ad terrā p̄sternēt te: & filios tuos q̄ in te sunt: & nō relinquet in te
lapidē sup̄ lapidē: eo q̄ nō cognoueris tps̄ visitationis tue. ¶ Et introiuit hierosolymā
& cū intrasset / cōmota est vniuersa ciuitas dicēs: Quis est hic? Populi autē dicebant: hic
est Iesus p̄pheta a Naçareth galileæ. ¶ Et intrauit Iesus in templum dei: & cœpit ej̄ce-
re & ej̄ciebat oēs vendentes & ementes in illo de templo / & mensas nūmulariorū. &
cathedras vendentiū colūbas euertit: & nō sinebat vt quisq̄ transferret vas per templū /
& docebat dicēs: Nōne scriptū est: Domus mea domus orationis vocabit̄ omnibus gē-
tibus: vos autē fecistis eā speluncā latronū. Et accesserūt ad eum cæci & claudī in tem-
plo & sanauit eos. ¶ Videntes autē principes sacerdotū & scribæ mirabilia quæ fecit:
& pueros clamātes in tēplo & dicētes: Osanna filio David: indignati sunt: & dixerūt ei
Audis quid isti dicūt? Iesus autē dixit eis: Vtiq̄ Nunqd̄ legistis: Ex ore infantium & la-
ctentū p̄fecisti laudē: Quo audito / principes sacerdotū & scribæ / & principes plebis
quærebāt quō illū perderēt: & nō inueniebāt quid facerēt illi: timebāt em̄ eum. Omnis
em̄ p̄p̄lus / suspensus erat audiēs illū: & admirabāt sup̄ doctrina eius. Pharisei ergo di-
xerūt ad semetipsos: Videtis quia nihil proficimus / ecce mūdus totus post eum abiit.
¶ Et circumspēctis oībus / cum iam vespera esset hora: & relictis illis / abiit foras extra
ciuitatem in Bethaniā cum duodecim: ibiq̄ mansit: & docebat eos de regno dei.

¶ Iesu mitra
humiliatio.

Sach. ix. 6

¶ Populi denos-
ta honoratio.
¶ Person accipit
dū est q̄ successit
ue sederit dñs
sup̄ vniūq̄ asinā
videlicet pullū

Thoschia hebraic
ce salua latine.

¶ Principiū mali-
ciosa indignatio.

ysa. xxvj.
Thiere. vij.

i. q. iij. Saluator
xvi. q. vij. i. p̄m.
psal. vij.

¶ Feria secunda post Palmarum Iesus mane ibat a Bethania in Hierusalem maledis-
cens ficum in via/ postea veniens in templum/ & gentiles quidam eum cupiebant
videre: predixit ipsius suspensionem.

CAPVT VI.

Talia die cum exiret mane a Bethania reuertēs in ciuitatem/efuriit: & vi-
dens a longe fici arborē vnam secus viam / habentem folia; venit ad eam/
si quid forte inueniret in ea. Et cum venisset ad eam nihil inuenit in ea nisi
folia tñ; non enim erat tempus ficorū. Et ait illi: Nunq̃ ex te fructus nas-
catur in sempiternum: iam nō amplius in æternum ex te quisq̃ fructum
manducet. Et arefacta est continuo ficulnea. ¶ Erant autē discipuli eius / & veniunt
Hierosolymam: & erat docens quotidie in templo: & omnis populus manicabat ad
eum in templo audire eum. ¶ Erant autē gentiles quidam ex his qui ascenderant vt
adorarēt in die festo. Hi ergo accesserunt ad Philippum qui erat a Bethsaida Galilee:
& rogabant eum dicentes; Domine/volumus Iesum videre. Venit Philippus & dixit
Andrea, Andreas rursus & Philippus/dixerunt Iesu; Iesus autē respondit eis dicens;
Venit hora vt clarificetur filius hominis. Amen amen dico vobis; nisi granum frumē-
ti cadens in terram/mortuum fuerit/ipsū solum manet; si autē mortuū fuerit / mul-
tum fructum affert. Qui amat animam suam perdet eam: & qui odit animam suam in
hoc mundo/in vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat/ me sequat̃. & vbi
ego sum/illuc & minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit/honorificabit eum pater
meus qui est in coelis. ¶ Nunc anima mea turbata est/& quid dicam. Pater saluifica me
ex hac hora; sed propterea veni in hanc horam. Pater clarifica nomen tuum. Venit ex-
go vox de cœlo dicens. Et clarificauit/& iterum clarificabo. Turba ergo quæ stabat &
audierat/dicebat tonitruum factum esse. Alij dicebant. Angelus ei locutus est. Respō-
dit Iesus & dixit. Non propter me vox hæc venit/sed propter vos. Nunc iudicium est
mundi: nunc princeps huius mūdi ejicietur foras. Et ego si exaltatus fuero a terra/om-
nia traham ad meipsum. Hoc autē dicebat/significās quā morte erat moriturus. Re-
spondit ei turba. Nos audiuimus ex lege/quia christus manet in æternū / & quomodo
tu dicis/oportet exaltari filium hominis? Et quis est iste filius hominis? Dixit ergo eis
Iesus. Adhuc modicum lumen in vobis est/ambulate dum lucem habetis / vt nō tene-
bræ vos comprehendant. Et qui ambulat in tenebris/nescit quo vadit. Dum lucē ha-
betis credite in lucem/vt filij lucis sitis. ¶ Hæc locutus est Iesus/& abiit/& abscondit se
ab eis. Et cum vesp̃era facta esset/egrediebatur de ciuitate. Erat enim diebus docens in
templo/noctibus vero exiens morabatur in monte Oliueti.

Fic⁹ maledict⁹
xpi. q. s. sed qui

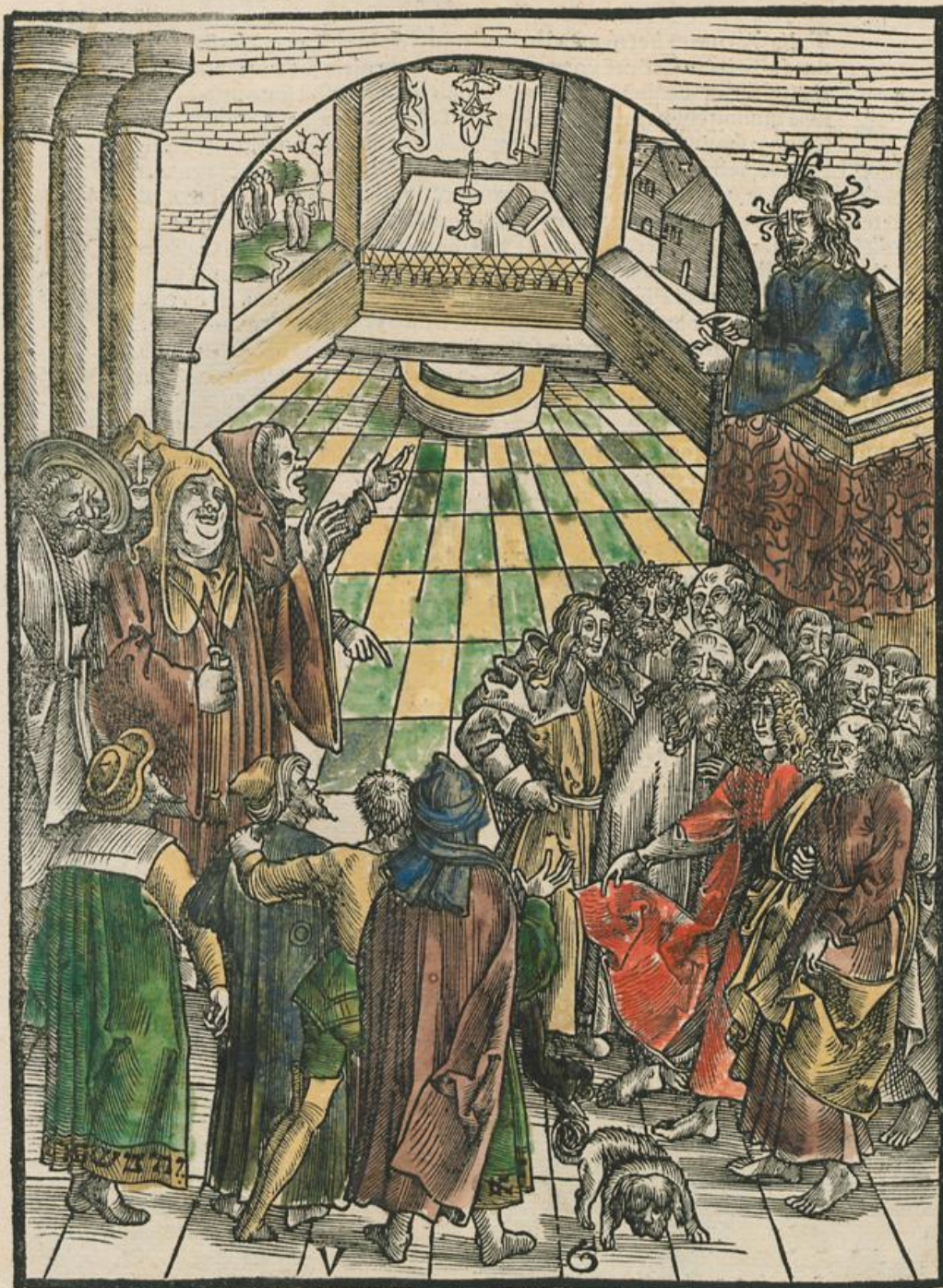
Sētili⁹ venio:
Joan. ix.
Eude de Entro-
pio in spec. hysto-
lib. ij. c. xviij. qui
fuit vnus ex his
gentilibus.

¶ Suspensionis
Predictio.

¶ De cōse. dist. ij.
omnes quos
¶ Glor. patris
¶ Opinio turbe

Bar. xj.
Luce. xxi.

¶ Feria tertia post Palmarum mirati sunt discipuli de ficu in via: item conuensio iudeorum contra Christum in templo/ & maledictio actura Christi. Ve. &c. monstratio templi/ & sessio in monte.

T cum mane transiret/viderunt discipuli ficū aridā factam a radicibus/ & ¶ Discipulorum admiratio in via
mirati sunt dicētes: quomō continuo aruit/ & recordatus Petrus dixit ei:
Rabbi ecce ficus cui maledixisti aruit. ¶ Respondēs autē Iesus ait eis: Ha-
bete fidē dei. Amen dico vobis/ si habueritis fidē/ & nō hēsitaueritis non
solū de ficulnea facietis/ sed & si monti huic dixeritis: tolle te & iacta te in
mare/ fiet. Propterea dico vobis: oīa quaecūq; orantes petitis: credite quia accipietis/ &
euenient vobis. Et cū stabitis ad orandū/ dimitte si quid habetis aduersus aliquē: vt
& pater vester q in celis est/ dimittat vobis pctā vā. Qd si vos nō dimiseritis: nec pater
vester qui in celis est dimittet vobis peccata vestra. Et veniūt rursus Hierosolymam. ¶ Iesu increpa-
tio in templo.
Mat. xxi.
Mar. xi.
Luce. xx.
T cum venisset in templū/ docente illo populū & euāgelizāte: conuenerunt
principes sacerdotū & scribæ cū senioribus: & accesserūt ad eum docentē/
& dicunt ad illum: Dic nobis in qua potestate hæc facis. Aut quis dedit tibi
hanc potestātē vt ista facias. Respondēs Iesus/ dixit eis: Interrogabo vos &
ego vnū sermonē: quē si dixeritis mihi/ & ego vobis dicam/ in qua potestate hæc facio.
Baptismus Ioannis vnde erat: De cœlo an ex hoibus. Respōdete mihi. At illi cogita-
bant intra se dicētes: Si dixerimus de cœlo dicet nobis: Quare ergo nō credidistis illi.
Si autē dixerimus: ex hoibus/ timemus turbā: plebs vniuersa lapidabit nos. Omnes em̄
habebāt Ioannē sicut prophetā. Et respondētes Iesu/ dixerūt. Nescimus. Ait illis & ipse.
Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio. ¶ Quid aut vobis videt. Homo quidā Mat. xxi.
habebat duos filios: & accedēs ad primū/ dixit: Fili/ vade hodie operari in vineā meā.
Ille autē respondēs ait: Nolo. Postea autē poenitentia motus/ abiit. Accedēs autē ad alter-
rum/ dixit similiter. At ille respondēs ait: Eo dñe/ & nō iuit. Quis ex duobus fecit volū-
tatem patris. Dicit ei: Primus. Dicit illis Iesus: Amē dico vobis: quia publicani & me-
retrices precedēt vos in regno dei. Venit em̄ ad vos Ioānes in via iusticiæ/ & nō credis-
distis ei. Publicani autē & meretrices crediderūt ei. Vos autē vidētes/ nec poenitentia ha-
buitis postea vt crederetis ei. ¶ Aliā parabolā audite. Cepit autē dicere ad plebē para- Mat. xxi.
Marci. xxi.
Luce. xx.
bolā hāc. Homo erat paterfamilias qui plantauit vineā/ & sepē circumdedit ei: & fodit
in ea torcular: & edificauit turrim: & locauit eam agricolis/ & ipse peregre pfectus fuit
multis tēporibus. Cum autē tēpus fructuū appropinquasset/ misit seruos suos ad agri-
colas vt acciperēt de fructu vinee eius. Et agricolæ apprehēsis seruis eius: aliū cecide-
runt/ & dimiserūt vacuū. aliū occiderūt: aliū vero lapidauerunt. Iterū misit alios seruos/
plures prioribus: & fecerūt illis similiter. Nouissime autē misit ad eos filiū suū/ dicens:
Verebunt forte filiū meū. Agricola autē vidētes filiū/ dixerūt intra se: Hic est hæres:
venite occidamus eum & habebimus hereditatē eius. Et apprehensum eum/ eiecerūt
extra vineam/ & occiderunt. Cum ergo venerit dñs vinee/ quid faciet agricolis illis.
Aiunt illi: Malos male perdet: & vineā suā locabit alijs agricolis/ qui reddāt ei fructū
tēporibus suis. Quo audito/ dixerūt illi: Absit. Ille autē aspiciens eos/ ait: Quid est ergo
hoc qd scriptū est. Lapidē quē reprobauerūt edificātes/ hic factus est in caput anguli: Psal. cxviii.
A dño factū est istud/ & est mirabile in oculis nostris. Nunqd scripturam hāc legistis.
Ideo dico vobis: quia auferet a vobis regnum dei/ & dabit genti facienti fructus eius.
Et omnis q ceciderit sup lapidē istum/ confringetur: super quē vero ceciderit conteret
eum. Et cū audissent principes sacerdotū & scribæ & pharisæi parabolas cognouerūt
q de ipsis diceret similitudinē istā. Et querētes eū tenere & mittere in illū manus illa
hora/ timuerūt autē turbas: quoniā sicut prophetā eum habebāt. ¶ Et respondēs Iesus
dixerat iterū in parabolis eis/ dicēs: Simile factū est regnū cœlorū homini regi/ qui so- Mat. xx.
cit nuptias filio suo. Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias & nolebāt venire.
Iterum misit alios seruos/ dicens: Dicite inuitatis. Ecce prandium meum parauit: thauri Luce. xxiij. d.
mei & alia occisa sunt/ & omnia parata venite ad nuptias. Illi autē neglexerūt & abie- Apoc. ix. b.
runt/ alijs in villā suā/ alijs vero ad negociationē suā. Reliqui vero tenuerūt seruos
eius & cōtumelia affectos/ occiderūt. Rex autē cū audisset/ iratus est: & missis exercitijs
suis/ pdidit homicidas illos/ & ciuitatē illorū succēdit. Tunc ait seruis suis. Nuptia-

quidem parate sunt: sed qui inuitati erant: non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarū
 & quoscūq; inueneritis/vocate ad nuptias. Et egressi serui eius in vias/cōgregauerūt
 omnes quos inuenerunt/malos & bonos:& impletae sunt nuptie discubentū. Intrauit
 autē rex vt videret discubentes:& vidit ibi hominē nō vestitū veste nuptiali: & ait illi:
 Amice quomodo huc intraisti non habens vestē nuptialē? At ille obmutuit. Tūc dixit
 rex ministris: Ligatis manibus eius & pedibus/mittite eum in tenebras exteriores: ibi
 erit fletus & stridor dentū. Multi autē sunt vocati: pauci vero electi. ¶ Tunc abeuntes
 pharisei conciliū inierūt vt caperent Iesum in sermone/& obseruantes miserūt ad eum
 quosdā ex phariseis discipulos suos insidiatores cum Herodianis qui se iustos simula-
 rent/vt eum caperēt in verbo/& traderēt illū principatui & potestati praesidis. Qui ve-
 nientes interrogauerūt illum/dicentes: Magister/scimus quia verax es & recte dicis:&
 viam dei in veritate doces & non est tibi cura de aliquo. Nō em̄ respicias personā hoim
 Dic ergo nobis/quid tibi videt? Licet census dari Caesari/an nō? Cognita autē Iesus ne
 quicia eorū ait: Quid me tentatis hypocrite? Ostēdite mihi nūmismā census. At illi ob-
 tulerūt ei denariū. Et ait illis Iesus: Cuius est imago hęc & supra scriptio? Dicūt ei/Cesa-
 ris. Tunc ait illis: Reddite ergo q̄ sunt caesaris caesari:& q̄ sunt dei deo. Et audientes mis-
 rati sunt in responso eius:& nō potuerunt verbū eius reprehendere corā plebe: & ta-
 cuerunt/& relicto eo abierūt. ¶ In illo die accesserūt ad eum quidā saduceorū qui dicūt
 non esse resurrectionē/& interrogauerūt eum dicentes. Magister/Moyses dixit & scri-
 psit nobis. Si frater alicuius mortuus fuerit & dimiserit vxorē & filios nō reliquerit/vt
 accipiat frater eius vxorem illius / & resuscitet semen fratri suo. Septē ergo fratres erāt
 apud nos/& primus accepit vxorē & mortuus est sine filijs: & reliquit vxorē suā fra-
 tri suo. Et secundus accepit eam. & nec iste reliquit semen. & tertius similiter accepit illā
 vsq; ad septimū. Et sic acceperūt eam oēs septē/& nō reliquerūt semen & mortui sunt.
 In resurrectione ergo cū resurrexerint/cuius de his septē erit vxor? Oēs em̄ septē habue-
 rūt eam vxorē. Et respondēs Iesus ait illis: Nōne ideo erratis/nesciētes scripturas/ neq;
 virtutē dei. In resurrectione ei cū a mortuis resurrexerint: neq; nubent/ sed erūt
 sicut angeli dei in caelo & filij sūt dei cū sint filij resurrectionis. Neq; em̄ ultra mori poter-
 rūt. De mortuis autē q̄ resurgāt nō legistis in libro Moyse sup rubū quomō dixerit illi
 deus: inquit vobis: Ego sum deus Abraham: & deus Isaac/ & deus Iacob? Nō est deus
 mortuorū/ sed viuorū. Oēs em̄ viuūt ei: vos ergo multū erratis. Rndentes autē quidā scri-
 barū dixerūt. Magister/bñ dixisti. Et amplius nō audebāt eū qcq; interrogare. Et audie-
 tes turbę mirabant de doctrina eius. Et multa turba eū libetē audiuit. ¶ Pharisei autē
 audientes q̄ silentiū imposuisset Saduceis:cōtulerūt in vnū: & accessit vnus ex eis de
 scribis legis doctor/q̄ audierat illos cōquētes:& vidēs qm̄ bñ illis respōderit/interroga-
 uit tentās eū. Magr qd̄ est mādātū magnū & primū oim in lege? Ait illi Iesus. Quia pri-
 mū omniū mādātū est. Audiisti/dñs deus tuus deus vnus est:& diliges dñm deū tuū
 ex toto corde tuo/& ex tota aia tua/& ex tota mente tua/ & ex tota virtute tua. Hoc est
 maximū & primū mādātū. Sed m̄ autē sile est hūic. Diliges pximū tuū sicut te ipsum. In
 his duobus mandatis vniuersa lex pēdet & pphetæ. Maius horū aliud mādātū non
 est. Et ait illi scriba. Bñ magr in veritate dixisti/qui vnus est deus & nō est alius pter eū
 & vt diligat ex toto corde/& ex toto itelle&u/& ex tota aia:& ex tota fortitudine & di-
 ligere pximū tanq; seipm̄: maius est oibus holocaustis & sacrificijs. Iesus autē
 vidēs q̄ sapiēter rndisset/dixit illi: Nō es longe a regno dei. ¶ Cōgregatis autē phariseis
 interrogauit eos Iesus dicēs: Quid vobis videt de christo: cuius filius est? Dicūt ei: Da-
 uid. Ait illis Iesus: Quomō ergo Dauid in spūscō in libro psalmorū vocat eū christū
 dñm dicēs: Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos: scabel-
 lum pedū tuorū? Si ergo Dauid vocat eū dñm: vnde/& quomō filius eius est? Et nemo
 poterat ei respondere verbū neq; ausus fuit quisq; ex illa die eū amplius interrogare.
 ¶ Tunc Iesus locutus est ad turbas/& ad discipulos suos/dicēs: Sup cathedrā Moysi se-
 derūt scribe & pharisei: Oia ergo q̄cūq; dixerint vobis: seruate & facite: sed m̄ o opa
 eorū nolite facere. Dicūt em̄ & nō faciūt. Alligāt autē onera grauia:& iportabilia/& ipo-
 nūt i humeros hoim/digito autē suo nolūt ea mouere. Oia vero opa sūa faciūt/vt videāt
 ab hoibus. Dilatāt ei phylacteria sūa/& magnificāt sumbrías. Attēdite/cauete a scribis/q̄

Mat. 23.
 Marc. 12.
 Luc. 11.

Moneta dicitur
 q̄ nos signi ipse
 sione vel auaritia
 vel p̄cū munit
 Numisma minz
 Hum. ei p̄fens.
 Denarius. em̄ ze-
 bener.
 Census. sc̄barz
 gels. est enim cen-
 sere estimare.

Exod. 17.

Psal. 134.

volūt in stolis ambulare/ & q amant primos recubitus in cœnis/ & in primis cathedris
sedere in synagogis/ & amāt salutiōes in foro/ q deorāt domos viduarū sub obrētū
plixe orōnis/ simulātes longā orationē/ & volūt vocari ab hoibus Rabbi: hī accipiēt p
lixius iudiciū & dānationē maiorē. Vos aut nolite vocari Rabbi: vnus est em magr ve
ster. Oēs aut vos frēs estis. Et patrē nolite vocare vobis sup terrā. Vnus est em pater ve
ster q in cœlis est. Nec vocemini magri: q magr vester vnus est christus. Qui maior est

vestrū/ erit minister vester. Qui aut se exaltauerit/ hūiliabit: & q se hūiliauerit/ exaltabit
¶ Væ aut vobis scribe & pharisei hypocrite: q clauditis regnū cœlorū ante hoies. Vos
em nō intratis/ nec introeūtes sinitis intrare. ¶ Væ vobis scribe & pharisei hypocrite/ q
comeditis domos viduarū: orōnes lōgas orātes: ppter hoc amplius accipietis iudiciū.
Væ vobis scribe & pharisei hypocrite/ q circuitis mare & aridā: vt faciatis vnū pselitū:
& cū fuerit factus: facitis eū filiū gehēne duplo q̄ vos. ¶ Væ vobis duces cœci/ q dicitis
q̄cūq; iurauerit p tēplū/ nihil est: q aut iurauerit in auro tēpli: debitor est. Stulti & cœci.
Quid em maius est/ aurū/ an templū qd sanctificat aurū: Et quicūq; iurauerit in altari/
nihil est: quicūq; autē iurauerit in dono qd est sup illud/ debet. Cœci qd em maius est:
donū an altare qd sanctificat donū: Qui ergo iurat in altari/ iurat in eo & in oibus quæ
sup illud sunt/ & quicūq; iurauerit in tēplo: iurat in illo & in eo qd habitat in ipso: & q
iurat in cœlo: iurat in throno dei/ & in eo q sedet sup eū. ¶ Væ aut vobis scribe & phari
sei hypocrite: q decimatis mentā et anetū et ciminū/ et religitis q̄ grauiora sunt legis: iu
diciū et misericordiā et fidē. Hæc oportuit facere et illa nō omittere. Duces cœci/ exco
santes culicē: camelū autē glucietes. Væ vobis scribe & pharisei hypocrite: q mūdatis
qd de foris est calicis & parapsidis: intus aut pleni estis rapina et imundicia. Phariseæ
cœce: mūda prius qd intus est calicis & parapsidis / vt fiat et id qd de foris est mundū.
¶ Væ vobis scribe et pharisei hypocrite/ qui similes estis sepulchris dealbatis: quæ a fo
ris apparēt hoibus speciosa/ intus vero plena sunt ossibus mortuorū et omni spurcicia.
Sic et vos/ afforis qdē apparetis hoibus iusti/ intus aut pleni estis hypocrisi et iniquitate.
¶ Væ vobis scribe et pharisei hypocrite/ q edificatis sepulchra pphetarū/ et ornatis mo
numēta iustorū et dicitis. Si fuissetis in diebus patrū nrōrū/ nō essemus socij eorū in
sanguine pphetarū. Itaq; testimoniū estis vobismetipsis: quia filij estis eorū q pphetas
occiderūt. Et vos implete mēsurā patrū vrōrū. Serpētes et genimina viperarū/ quomō
fugietis a iudicio gehēne: Ideo ecce ego mitto ad vos pphetas et sapiētes et scribas/ et
ex illis occidetis/ et crucifigietis/ et ex eis flagellabitis in synagogis vrīs/ et psequimini
de ciuitate in ciuitatē/ vt veniat sup vos oīs sanguis iustus: q effusus est sup terrā a san
guine Abel iusti/ vsq; ad sanguinē Zacharię filij Barachię quē occidistis inter templū
et altare. Amē dico vobis: Veniēt hæc oīa sup generationē istā. Hierlm hierlm q occi
dis pphetas et lapidas eos q ad te missi sunt. Quoties volui cōgregare filios tuos quē
admodū gallina cōgregat pullos suos sub alas: et noluit. Ecce relinquetur vobis do
mus vestra deserta. Dico em vobis: nō me videbitis ammodo/ donec dicatis Benedi
ctus qui venit in noie dñi. ¶ Cum aut tāta signa fecisset corā eis nō credebāt in eum.
Vt sermo Ysaie pphetę impleret quē dixit: Dñe quis credidit auditui nrō/ et brachiū
dñi cui reuelatū est: Propterea nō poterāt credere quia iterū dixit Ysaias. Excecavit
oculos eorū et indurauit cor eorū vt nō videāt oculis/ et intelligāt corde/ et cōuertant
fanem eos. Hæc dixit Ysaias quando vidit gloriā eius et locutus est de eo. Verū tamē
ex principibus multi crediderūt in eum: sed propter phariseos non confitebantur: ne
de synagoga eiicerentur. Dilixerūt enim gloriā hominum: magis q̄ gloriā dei.

T egressus Iesus de tēplo ibat. Et cū egredere/ accesserūt discipuli vt oñdes
rēt ei edificatiōē tēpli. Et qbusdā dicentibus de tēplo: q̄ bonis lapidibus et
donis ornatū esset. Ait illi vnus ex discipulis suis: Magr aspice q̄les lapides
q̄les structurē. Et respondens Iesus/ dixit illis: Videtis has oēs magnas ædis
ficatiōes: Amē dico vobis/ hæc oīa q videtis. Veniēt dies i gbus nō relinquet lapis sup
lapidē/ q nō destruat. ¶ Sedēte aut eo sup montē oliueti/ cōtra templū accesserūt ad eū
discipuli secreto/ et interrogabāt eū separatim: Petrus et Iacobus et Ioānes et Andreas
dicētes: Præceptor dic nobis qñ ista fiēt. Et qd signū aduentus tui et cōsumatiōis sæculi
erit/ cū hæc oīa fieri incipiēt. ¶ Et rñdens Iesus cœpit dicere illis: Videte ne quis vos ses

B iij

Berō q̄uis ista
reponant sub eo
de cōtextu dicta
per euangelistas:
potest in dici q
diuersis tēpibus
fuerunt predicta.

Euler ē aīal par
uum volatilis: vis
crus ab aculeo
quo sanguinē sus
git. eū schnock.

¶ Paralip. xxiij. f

Berson applicat
huc continuando
de vidua duo mi
nuta offerente.
¶ Marci. xij.
Luce. xxi.

¶ Samroū pro
dicat.

ducat multi em veniet in noie meo dicentes: Quia ego sum christus: & ips appropinq
 bis/ & multos seducet: nolite ergo ire post illos: audituri ei estis pla & opinioes plioru
 & seditiones. Videte ne turbemini & nolite terreri. Oportet em primu hac fieri: sed non
 du statim est finis. ¶ Tunc dicebat illis: Exurget gens cōtra gentē: & regnū aduersus re
 gnū/ & erūt pestilētiæ & fames & terremotus magni erunt p loca: terroresq; de coelo &
 signa magna erunt. Hac aut oia initia sunt doloru. Videte autē vosmetipsos: sed añ hęc
 oia inijciēt vobis manus suas & psequen: tradētes vos / in cōcilijs & i synagogis vapu
 labitis: & tradēt vos in custodias & tribulationē: trahētes ad reges/ & ante p̄sides stabi
 tis, ppter me & nomē meum. Cōtinget aut vobis in testimoniū illis. Et cū duxerint vos
 tradētes/ nolite p̄cogitare in cordibus vris quē admodū m̄deatis, aut qd loquamini: sed
 qd datū vobis fuerit in illa hora/ id loq̄mini. Ego em dabo vobis os & sapientiā/ cui nō
 poterūt resistere & cōtradicare oēs aduersarij vri. Non em estis vos loquētes/ sed spūs
 sc̄lūs. Trademini autē a parētibz & fratribz & cognatis & amicis/ & occidēt vos. Et cō
 surgēt filij i parētes & morte afficiēt eos. Et eritis odio oibus gētibz, ppter nomē meū
 Et tunc scādaliq̄bunt m̄si & inuicē se tradēt/ & odio habebūt inuicē m̄si. Et m̄si pseu
 do, pphete surgēt & seducēt m̄stos: & qm̄ abūdabit iniquitas: refrigescet charitas m̄stoz.
 Qui aut sustinuerit & pseuerauerit vsq; i finē hic saluus erit. Et capillus de capite v̄ro nō
 p̄bit. In patiētia v̄ra possidebitis aīas v̄ras. Et p̄mū oportet p̄dicari hoc euāgelij regnū
 in vniuerso orbe i testimoniū oibus gētibz/ & tūc veniet cōsumatio. ¶ Cū aut videritis
 circūdari ab exercitu hierl̄m tūc scitote qā appropinquit desolatio eius. Cū videritis ab
 oinationē desolatiois q̄ dicta ē a Daniele ppheta/ stātē i loco sc̄lō vbi nō debet/ q̄ legit i
 Daniel. ix. s. telligat. Tūc q̄ i iudea sit/ fugiat ad mōtes. Et q̄ i medio eius sūt/ discedāt: & q̄ i regiōibus
 nō intrēt in ea: & q̄ sup tectū/ nō descēdāt i domū nec itro eāt tollere aliquid de domo sua/
 & q̄ i agro/ nō reuertant̄ retro tollere vestimētū suū/ qā dies vltiois hī sūt: vt ipleant̄ oia
 q̄ scripta sūt. Vā aut p̄gnatibus & nutritibus in illis diebus. Erit em p̄sura magna sup
 terrā: & ira huic pplo. Et cadēt i ore gladij/ & captiui ducent̄ in oēs gētes. Et hierl̄m cal
 cabit̄ a gētibz donec ipleant̄ tpa nationū. ¶ Orate autē vt nō fiat fuga v̄ra hyeme vel
 sabbato. Erūt em tūc dies illi tribulatiois tales/ q̄les nō fuerūt ab initio creaturæ quā cō
 didit deus vsq; mō: neq; fiet. Et nisi breuiati fuissent dies illi nō fieret salua ois caro. Sed
 ppter electos quos elegit dñs breuiabunt̄ dies illi. Et tūc si q̄s vobis dixerit, Ecce hic est
 Christus: aut ecce illic/ nolite credere. Exurgent em pseudo Christi & pseudo pphete/
 & dabūt signa magna & p̄digia: ita vt in errorē inducant/ si fieri potest etiā electi. Vos
 ergo videte/ ecce p̄dixi vobis oia. Si ergo dixerit vobis: Ecce in deserto est: nolite exire.
 Ecce in penetralibus: nolite credere: Sicut em fulgur exit ab oriente & paret vsq; i oc
 cidentē. Ita erit aduentus filij hois. Vbi cūq; fuerit corpus/ illuc cōgregabunt̄ & aquilæ.
 Luca. xxiij. ¶ Dicebat autē & parabolā ad illos: Qm̄ oportet sp̄ orare & nō deficere/ dicēs, iudex q̄
 dā erat in quadā ciuitate: q̄ deū nō timebat: & hoīem nō reuerēbat. Vidua aut quædā
 erat in ciuitate illa/ q̄ veniebat ad eū dicēs. Vindica me de aduersario meo: Et nolebat
 p multū tps. Post hęc aut dixit intra se, Et si deū nō timeo: nec hoīem reuerēor: tū qā mo
 lesta est m̄hi hęc vidua: vindicabo illā: ne in nouissimo veniēs sūggillet me. Ait autem
 dñs: Audite qd iudex iniquitatis dicit. Deus aut nō faciet vindictā electorū suorū clamā
 tū ad se die ac nocte: & patiētiā habebit in illis. Dico vobis/ qā cito faciet vindictā illo
 rū. Verūtāmē filius hois veniēs: putatne iueniet fidē in terra? ¶ Statim autē post tribus
 lationē dierū illorū/ erūt signa i sole & luna & stellis: sol obscurabit̄/ & luna nō dabit lus
 men suū/ & stelle cadēt de coelo. Et in terris p̄sura gentiū p̄ cōfusiōe sonitus maris &
 fluctuū/ arefcentibus hoibus p̄ timore & expectatōe q̄ supueniēt vniuerso orbi. Nam &
 virtutes celoz cōmouebunt̄. Et tūc parebit signū filij hois in coelo: & tūc plāgēt omēs
 tribus terræ. Et tūc videbūt filij hois venientē in nubibus coeli cū virtute multa: & po
 testate magna/ & gl̄ia & maiestate. Et tunc mittet angelos suos cū tuba & voce magna/
 & cōgregabūt electos a quattuor v̄tis/ a sūmis celoz vsq; ad terminos eoz. His autē
 fieri incipientibus/ respicite & leuate capita v̄ra: qm̄ appropinquat redēptio v̄ra. ¶ Et di
 xit illis. Ab arbore fici discite similitudinē. Videte ficulneā/ cū rā ramus eius tener fuerit/
 & nata fuerint folia: & oēs arbores: cū pducunt iā ex se fructū/ scitis qā ppe est estas. Ita
 & vos cū videritis hac oia fieri: scitote quia regnū dei i p̄ximo sit i ianuis. Amen di

co vobis: quia nō p̄teribit generatio hāc donec oīa fiāt. Cōlū & terra transibūt: verba
autē mea nō trāsibūt. Attēdite autē vobis: ne forte grauent corda v̄ra crapula & ebrie-
tate & curis huius vite: & sup̄ueniat in vos repētina dies illa. Tanq̄ laqueus em̄ sup̄ue-
niet in oēs q̄ sedēt sup̄ faciē oīs terrae. Vigilate itaq; oīni tpe orātes: vt digni habeam̄
nisi fugere ista oīa quae futura sunt: & stare añ filiū hoīs. Videte vigilate & orate: nescitis
em̄ qñ tps sit. De die autē illa & hora nemo scit: neq; angeli cōlor: neq; filius: nisi pater
solus. Sicut autē in diebus Noe: ita erit & aduētus filij hoīs. Sicut em̄ erāt in diebus ante
diluuīū comedētes & bibētes/nubētes & nuptiū tradētes: vsq; ad eū diē q̄ intrauit Noe
in arcā: & nō cognouerūt: donec venit diluuīū: & tulit oēs: ita erit & aduētus filij hoīs.
Tūc duo erūt in agro: vnus assūmet & vnus relinquet. Duo molētes in mola: vna as-
sumet & altera relinquet. Duo i lecto: vnus assūmet & alter relinquet. Vigilate ergo: q̄
nescitis q̄ hora dñs vester v̄turus sit. Illud autē scitote. Qm̄ si sciret paterfamilias/q̄ hora
fur v̄turus esset/vigilaret vtiq; & nō sineret pfodi domū. Ideo & vos estote parati: q̄
qua hora nescitis: filius hoīs v̄turus est. Sicut hō q̄ pegre p̄fectus/reliquit domū suā &
dedit seruis suis potestātē cuiusq; opis & ianitori p̄cepit vt vigilet. Ait at ei Petrus: dñe
ad nos dicis hāc parabolā an ad oēs? Dixit at dñs. Quis putas est fidelis seruus & pru-
dēs quē cōstituit dñs sup̄ familiā suā vt det illis cibū in tpe & tritici mensurā. Bt̄s ille
seruus quē cū venerit dñs eius: iueuerit sic facientē. Amē dico vobis. Qm̄ sup̄ oīa bona
q̄ possidet cōstituet eum. Si autē dixerit malus seruus ille in corde suo. Morā faciet dñs
meus venire: & cepit p̄utere seruos suos & ancillas/māducat autē & bibat cum ebrijs
& cepit inebriari: veniet em̄ dñs serui illius in diē q̄ nō sperat: & hora q̄ ignorat: & diuis
det eū: partēq; eius ponet cū hypocritis & infidelibus. Illic erit fletus & stridor dentium
¶ Sint lūbi v̄ri p̄cincti: & lucernae ardētes in manibus v̄ris: & vos siles hoibus expectāti
bus dñm suū qñ reuertat a nuptijs: vt cū venerit & pulsauerit cōfestim aperiāt ei. Ideo
bt̄i serui illi: q̄s cū vernerit dñs iueuerit vigilātes. Amē dico vobis q̄ p̄cinger se: & faciet
illos discūbere & trāsies ministrabit illis. Et si venerit in scd̄a vigilia: & si in tertia vigilia
venerit & ita iueuerit/bt̄i sūt serui illi. Vigilate ergo/nescitis em̄ qñ dñs domus veniet se-
ro an media nocte/an galli cātu/an mane: ne cū venerit repēte inueniat vos dormiētes:
qd̄ at vobis dico oībus dico/vigilate. Ille seruus q̄ cognouit volūtātē dñi sui: & nō p̄pa-
rauit & nō fecit scd̄m volūtātē eius vapulabit mltis. Qui at nō cognouit & fecit digna
plagis vapulabit paucis. Oīi autē cui multū datū ē: multū q̄ret ab eo. Et cui cōmēdaue-
rūt multū plus petet ab eo. Tūc sile erit regnū cōlor: decē virginibus q̄ accipiētes lā-
padas suas exierūt obuiā sp̄so & sp̄se. Quinq; at ex eis erāt fatue: & qnq; prudētes.
Sed qnq; fatue acceptis lāpadibus nō sup̄leēt oleū secū. Prudētes v̄o accepērūt oleū
in valis suis cū lāpadibus. Morā autē faciēte sp̄so/dormitauerūt oēs & dormierūt. Me-
dia at nocte clamor factus ē. Ecce sp̄sus venit exite obuiā ei. Tūc surrexērūt oēs virgi-
nes ille: & ornauerūt lāpades suas: fatue autē sapiētibus dixerūt: Date nobis de oleo v̄ro
q̄ lāpades nr̄e extinguit. Rñderūt prudētes/dicētes: Ne forte n̄ sufficiat nob̄ & vobis
ite potius ad vēdētes & emite vob̄. Dū autē irēt emere: venit sp̄sus. Et q̄ pate erāt itraue-
rūt cū eo ad nuptias: & clausa ē ianua. nouissime v̄o veniūt & reliq; v̄gines dicētes: dñe
dñe/ap̄i nobis. At ille rñdēs ait: Amē dico vob̄ nescio vos. Vigilate itaq;: q̄ nescitis diē
neq; horā. ¶ Sicut n. hō pegre p̄ficiscēs vocauit seruos suos: & tradidit illis bona sua: &
vni dedit qnq; talēta/aliq; at duo/aliq; v̄o vnū/vnicuiq; scd̄m ppriā v̄tutē / & p̄fectus est
statim. Abijt at q̄ qnq; talēta accepāt / & opatus est in eis / & lucratus est alia qnq;. Sifr
& q̄ duo accepāt/lucratus est alia duo. Qui at vnū accepāt/abiēs fodit in terrā: & ab-
scōdit pecuniā dñi sui. Post multū v̄o tps venit dñs seruorū illorū & posuit rationē cū
eis. Et accedēs q̄ quinq; talēta accepāt: obtulit alia qnq; talēta dicēs: Dñe qnq; talenta
tradidisti mihi: ecce alia quinq; sup̄lucratus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone &
fidelis: quia sup̄ pauca fuisti fidelis/sup̄ multa te cōstitui. Intra in gaudiū dñi tui. Access-
sit autē & qui duo talēta accepāt/ait: Dñe duo talēta tradidisti mihi: ecce alia duo lucra-
tus sum. Ait illi dñs eius. Euge serue bone & fidelis: quia sup̄ pauca fuisti fidelis: super
multa te cōstitui. Intra in gaudiū dñi tui. Accedēs autē & qui vnū talentū accepāt ait:
Dñe/scio quia hō durus es: metis vbi nō seminasti / & cōgregas vbi non sparsisti: & tū
mēs abij & abscondi talentū tuū i terra. Ecce habes qd̄ tuū est. Rñdēs autē dñs eius/di-

¶ Feria quarta post dominicam Palmarum principes sacerdotum fuerunt congregati ad tractandum de morte Christi/ quibus Iudas ipsum vendidit,

xit ei: Serue male & piger/sciebas quia meto vbi non semino, & congrego vbi non sparsi, oportuit ergo te committere pecunia meam numularijs; & venies ego recepissim utique quod meum est cum usura. Tollite itaque ab eo talenta & date ei, qui habet decem talenta. Omni enim habenti dabitur & abundabit; ei autem qui non habet & quod videtur habere/auferetur ab eo. Et in utilitatem seruorum ejcete in tenebras exteriores: illic erit fletus & stridor dentium. Cum autem venerit filius hominis in maiestate sua & omnes angeli eius cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue & congregabuntur ante eum omnes gentes & separabit eos ab invicem/sicut pastor segregat oves ab hedis. Et statuet oves quidem a dextris/hedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his qui a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei/ possidete paratum vobis regnum a constituto mundi. Esuriui enim & dedistis mihi manducare. Sitiui & dedistis mihi bibere. Hospes eram & collegistis me. Nudus eram & operuistis me. Infirmus & visitastis me. In carcere eram & venistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Domine quando te vidimus esurientem & pavimus: sitientem & dedimus tibi potum? Quando autem te vidimus hospitum & collegimus te: aut nudum & cooperuimus te? Aut quando te vidimus infirmum/aut in carcere & venimus ad te? Et respondens rex dicet illis: Amen dico vobis: quod diu fecistis vni de his fratribus meis minimis/mihi fecistis. Tunc dicet & his qui a sinistris eius erunt: Discedite a me maledicti in ignem aeternum qui paratus est dyabolo & angelis eius. Esuriui enim & non dedistis mihi manducare. Sitiui & non dedistis mihi potum. Hospes eram & non collegistis me. Nudus & non cooperuistis me. Infirmus & in carcere & non visitastis me. Tunc respondebunt ei & ipsi dicentes. Domine quando te vidimus esurientem/aut sitientem/aut hospitum/aut nudum/aut infirmum/aut in carcere & non ministrauimus tibi? Tunc respondit illis dicens: Amen dico vobis: quod diu non fecistis vni de minoribus his/nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium aeternum: iusti autem in vitam aeternam. ¶ Appropinquabat autem post biduum dies festus azimorum/qui dicitur pascha. Et factum est cum consummasset Iesus sermones hos omnes: dixit discipulis suis: Scitis quia post biduum pascha fiet: & filius hominis tradetur ut crucifigatur.

¶ De diffinito concilio Iudeorum ad occidendum christum. Et de venditione christi per Iudam: factis feria quarta post dominicam Palmarum.
Matth. xxvi, Marci. xiiij, Luce, xxij.

CAPVT VIII.

¶ Iesus hodie mansit in Bethania apud Lazarium &c. & non venit Hierusalem.

i Iesu in betania mansio.

Vnc congregati sunt principes sacerdotum & scribae & seniores populi in atrium principis sacerdotum: qui dicebat Caiphas & conciliū fecerunt & quaerebant quomodo Iesum dolo tenerent & occiderent. Timebant vero plebem. Dicebant autem: Non in die festo: ne forte tumultus fieret in populo. ¶ Intrauit autem sathanas in Iudam/qui cognominabatur Scarioth/vnum de duodecim

ii Iudeorum congregario.

¶ Tunc abiit vnus de duodecim qui dicitur Iudas Scarioth/ad principes sacerdotum & summos sacerdotes ut proderet eum illis/ & locutus est cum principibus sacerdotum & magistratibus/quemadmodum illum traderet eis. Et ait illis: Quid vultis mihi dare & ego vobis eum tradam? Qui audientes gauisi sunt & promiserunt & pacti sunt pecuniam illi dare: et constituerunt ei triginta argenteos. Et spondit. Et exinde quaerebat oportunitatem/quomodo illum traderet sine turbis.

iii Iesus Iuda venditio.

¶ FERIA quinta in cena domini: Iesus manducat cum discipulis suis agnum paschas
lem/laurat discipulorum pedes:sacramentū eucharistiæ instituit/prædicat tradito-
rem/consolatur discipulos/& gratias agit/informat discipulos.

¶ Feria quinta post Palmarū: Cœna dñi: Lotio pedum: Sacramēti eucharistie institutio/ & noui testamēti inchoatio. Matth. xxvi. Mar. xiiij. Luce. xxij.

CAPVT IX.

f. Agni paschalis manducatio.

Enit autē dies aqimorū/ in qua necesse erat occidi pascha. Prima ergo die aqimorū/ quādo pascha imolabant/ accesserūt discipuli ad Iesum/ dicētes: Vbi vis paremus tibi comedere pascha? Et mittit duos ex discipulis suis Petrū & Ioannē dicens: Euntes parate nobis pascha vt manducemus. At illi dixerūt: Vbi vis paremus? Et dixit ad eos. Ite in ciuitatē ad quendam ecce enim introeuntibus vobis in ciuitatē/ occurret vobis homo amphoram/ lagenam aquæ portans/ sequimini eum in domū quā intrat/ & dicite domino patrifamilias domus: Magister dicit tibi: tempus meum prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis: vbi est diuersoriū & refectio mea/ vbi pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis ostendet cœnaculum magnum/ stratum/ & ibi parate nobis. Euntes autem abierunt discipuli eius: & fecerunt sicut constituit illis Iesus: & venerunt in ciuitatē/ & inuenerunt sicut dixit illis Iesus: & parauerunt pascha. ¶ Ante diem autē festū paschæ cum vespere facta esset hora/ venit Iesus & discubuit: & duodecim apostoli cum eo. Et ait illis. Desiderio desideravi hoc pascha māducare vobiscū anteq̃ patiar. Dico enim vobis: quia ex hoc nō manducabo illud donec impleatur in regno dei. ¶ Et accepto calice/ gratias egit & dixit. Accipite & diuidite inter vos. Dico em̃ vobis/ q̃ iam nō bibā ammodo de hoc genimine vitis: & de generatione vitis huius/ donec regnū dei veniat & vsq̃ in diem illum/ cum illud bibam vobiscū nouum in regno dei patris mei.

¶ In primo vespere.

¶ Ciens autē Iesus/ quia venit eius hora vt transeat ex hoc mundo ad patrem: cum dilexisset suos qui erant in mundo/ in finem dilexit eos. Et cœna facta cum dyabolus iam misisset in cor vt traderet eū Iudas Symonis Scariothis sciens quia omnia dedit ei pater in manus: & quia a deo exiuit/ & ad deū vadit. Surgit a cœna & ponit vestimenta sua: & cum accepisset lintheum/ pręcinxit se: deinde misit aquam in peluim/ & incepit lauare pedes discipulorū: & exte: gere lintheo quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem petrum: & dicit ei Petrus: Domine: tu mihi lauas pedes? Respondit Iesus/ & dicit ei. Quod ego facio: tu nescis modo: scies autem postea. Dicit ei Petrus: Non lauabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Iesus: Si non lauero te/ non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine/ nō tantū pedes meos: sed & manus & caput. Dicit ei Iesus: Qui lotus est/ nō indiget: nisi vt pedes lauet: sed est mundus totus/ & vos mundi estis: sed non omnes. Sciebat enim quis nam esset qui traderet eum. Propterea dixit: non estis mundi omnes. Postq̃ ergo lauit pedes eorum: accepit vestimēta sua/ & cum recubisset iterum/ dixit eis: Scitis qd fecerim vobis? Vos vocatis me magister & dñe: & bene dicitis: sum etenim. Si ergo ego laui vestros pedes/ dominus & magister: & vos debetis alter alterius lauare pedes. ¶ Exemplum em̃ dedi vobis: vt quemadmodum ego feci vobis: ita & vos faciatis. ¶ Amē amē dico vobis: non est seruus maior dño suo: neq̃ apostolus maior eo qui misit illum. ¶ Si hæc scitis/ beati eritis si feceritis ea. Non de omnibus vobis dico: Ego scio quos elegerim: sed vt impleatur scriptura: Qui manducat mecum panem: leuabit contra me calicem suum. Ammodo dico vobis priusq̃ fiat/ vt credatis cū factum fuerit/ quia ego sum. Amen amen dico vobis: qui accipit si quem misero/ me accipit/ qui autem me accipit: accipit eum qui me me misit. ¶ Cum hæc dixisset Iesus discumbentibus discipulis & manducantibus turbatus est spiritu/ & protestatus est & dixit. Amen amē dico vobis/ quia vnus ex vobis tradet me/ qui manducat mecum. ¶ Aspiciebant ergo adinuicem discipuli hæsitantes de quo diceret. Et contristati valde/ cœperunt singuli dicere Nunquid ego sum domine? At ipse respondens ait illis. Vnus ex duodecim qui intingit mecum manum in parapside & cathino hic me tradet. Filius quidem hominis vadit/ sicut scriptum est de eo. Vx autē homini illi per quem filius hominis tradetur: Bonum erat ei/ si natus non fuisset homo ille. ¶ Respondens autem Iudas qui tradidit eū dixit. Nunquid ego sum rabbi? Ait illi. Tu dixisti.

Joan. xliij. n. Pedum discipulorum lotio.

¶ Confirmat cōclusionē predictā. ¶ Primo exēplo. ¶ Secūdo p̃ suā auctoritatē. ¶ Tercio sequēti p̃mīso. ¶ Quarto ex dīgnitate eorū quorum pedes lauantur.

Sacramenti eius
charistic istum
Mat. xxvj.
Marc. xij.
Luc. xij.

Luc. xij.
Joan. xij.

Joan. xij.

Prima sumptio
Petri i loco cene

Joan. xij.
L'osoniar. Iesus
discipulos suos qn
supulat. Primo

Mat. xij.
Marc. xj.
Secundo

Tertio

Mat. x. v
Luc. x. c

Enantibus autem eis: accepit Iesus panem/ & gratias egit & benedixit ac fregit; deditq; discipulis suis & ait. Accipite & comedite/ hoc est corpus meum/ quod pro vobis datur/ hoc facite in meam commemoratione. Si militer & calicem postq; cenauit accipiens/ gratias egit & dedit illis dicens Bibite ex hoc omnes. Hic est sanguis meus noui testamēti & calix nouū

testamentum in sanguine meo/ qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Et biberunt ex illo omnes. ¶ Et ait illis Iesus. Verū tamen ecce manus tradentis me/ mecum est in mensa/ & quidem filius hominis sed'm q; diffinitum est vadit. Verū tamen vā homini illi per quem tradetur. Et ipsi coeperunt querere inter se: q's esset ex eis q; hoc facturū esset. ¶ Erat ergo recumbēs vnus ex discipulis eius i sinu Iesu quem diligebat Iesus. Innuit ergo huic Simon Petrus/ & dicit ei. Quis est de quo dicit? Itaq; cum recubisset ille supra pectus Iesu/ dicit ei: Domine quis est? Respondit Iesus. Ille est/ cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset panem/ dedit Iudas Simonis scariothis/ & post buccellam/ tunc introiuit in illum Sathanas: dicit ei Iesus Quod facis fac citius. Hoc autem nemo sciuit discumbentium ad quid dixerit ei. Qui dam enim putabant/ quia oculos habebat Iudas/ q; dixisset ei Iesus. Eme ea quæ opus sunt vobis ad diem festū/ aut egenis vt aliquid daret. ¶ Cum ergo accepisset ille buccellam exiuit continuo/ erat autē nox. ¶ Cum ergo exisset dicit Iesus. Nunc clarificatus est filius hoīs/ & deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus ē in eo/ & deus clarificabit eum in semetipso/ & continuo clarificabit eum. Filii adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me/ & sicut dixi iudæis/ quo ego vado vos non potestis venire/ & vobis dico modo. Mandatū nouum do vobis/ vt diligatis inuicem sicut dilexi vos/ vt & vos diligatis inuicē. In hoc cognoscent omnes/ quia discipuli mei estis/ si dilectionē habueritis ad inuicem. Dicit ei Simon Petrus: Domine quo vadis? Respondit Iesus: Quo ego vado non potes me modo sequi. Sequeris autem postea. Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modo? Animam meam pro te ponam. Respondit Iesus: Animā tuā pro me pones? Amen amen dico tibi: non cantabit gallus/ donec ter me neges. ¶ Et ait discipulis suis. ¶ Non turbetur cor vestrum. Creditis in deum/ & in me credite. In domo patris mei mansiones multe sunt: Si quo minus dixissem vobis/ quia vado parare vobis locum. Et si abiero & preparauero vobis locum/ iterum venio & accipiam vos ad meipsum/ vt vbi sum ego/ & vos sitis. Et quo ego vado/ scitis/ & viā scitis. Dicit ei Thomas: Domine nescimus quo vadis. Et quomodo possumus viā scire? Dicit ei Iesus. Ego sum via veritas & vita. Nemo venit ad patrem/ nisi per me. Si cognouissetis me/ & patrem meum utiq; cognouissetis. Et ammodo cognoscetis eum/ & vidistis eum. Dicit ei Philippus/ Domine ostende nobis patrem & sufficit nobis. Dicit ei Iesus Tanto tēpore vobiscū sum & non cognouistis me: Philippe/ qui videt me/ videt & patrem: Quomodo tu dicis ostende nobis patrem? Non credis/ quia ego in patre/ & pater in me est: Verba quæ ego loquor vobis/ a me ipso non loquor. Pater autem in me manens ipse facit opera. Non creditis/ quia ego in patre/ et pater in me est. Alioquin propter opera ipsa credite. Amen amē dico vobis. Qui credit in me/ opera quæ ego facio et ipse faciet/ et maiora horū faciet: quia ego ad patrem vado. Et quodcūq; petieritis patre in noīe meo: hoc faciat/ vt glorificet pater in filio. Si quid petieritis me in noīe meo hoc faciat. ¶ Si diligitis me/ mandata mea seruare. Et ego rogabo patre/ et aliū paraclitū dabit vobis/ vt maneat vobiscū in æternum/ spiritum veritatis/ quē mundus nō potest accipere/ quia non videt eum nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum/ quia apud vos manebit & in vobis erit. ¶ Non relinquam vos orphanos/ veniam ad vos. Adhuc modicum/ & mundus me iam non videt. Vos autem videbitis me/ quia ego viuō: & vos viuetis. In illo die vos cognoscetis/ quia ego sum in patre meo/ & vos in me/ & ego in vobis. Qui habet mandata mea/ & seruat ea: ille est qui diligit me. Qui autē diligit me/ diligit a patre meo. Et ego diligam eum/ & manifestabo ei meipsum. Dicit ei Iudas (non ille Scariothis) Domine quid factū est/ quia manifestaturus es nobis teipsum & non mundo? Respondit Iesus & dixit ei: Si quis diligit me. sermonem meum seruat/ & pater meus diligit eum/ & ad eum veniemus/ & mansionē apud eum faciemus

Qui non diligit me/ sermones meos non seruat. Et sermonem quem audistis/ non est
 meus/ sed eius qui misit me patris. Hæc locutus sum vobis apud vos manens. Paracly-
 tus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo/ ille vos docebit omnia/ &
 suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis. Pacem relinquo vobis/ pacem meam
 do vobis. Non quomodo mundus dat/ ego do vobis. ¶ Non turbet cor vestrum/ neque
 formidet. Audistis/ quia ego dixi vobis/ vado/ & venio ad vos. Si diligeretis me gaude-
 retis utique/ quia vado ad patrem/ quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusquam fiat
 ut cum factum fuerit credatis. ¶ Iam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps
 mundi huius/ & in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus/ quia diligo patrem
 & sicut mandatum dedit mihi pater/ sic facio. Surgite eamus hinc. ¶ Ego sum vitis ve-
 ra/ & pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum/ tollet eum/
 & omnem qui fert fructum purgabit eum/ ut fructum plus afferat. Iam vos mundi estis
 propter sermonem quem locutus sum vobis. Manete in me/ & ego in vobis. Sicut pal-
 mes non potest ferre fructum a semetipso/ nisi manserit in vita/ si nec vos/ nisi in me ma-
 seritis. Ego sum vitis/ vos palmites. Qui manet in me & ego in eo/ hic fert fructum mul-
 tum/ quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit/ mittetur foras sicut
 palmes & arefcet/ & colligent eum/ & in ignem mittent/ & ardet. Si manseritis in me/ &
 verba mea in vobis manserint/ quodcumque volueritis/ petetis/ & fiet vobis. In hoc clarifi-
 catus est pater meus/ ut fructum plurimum afferatis/ & efficiamini mei discipuli. Sicut
 dilexit me pater/ & ego diligo vos. Manete in dilectione mea. Si precepta mea seruare
 ritis/ manebitis in dilectione mea/ sicut & ego patris mei precepta seruavi/ & maneo in
 eius dilectione. Hæc locutus sum vobis/ ut gaudium meum in vobis sit/ & gaudium
 vestrum impleatur. ¶ Hoc est preceptum meum/ ut diligatis inuicem sicut dilexi vos.
 Maiorem hac dilectionem nemo habet/ quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis.
 Vos amici mei estis/ si feceritis quæ ego precipio vobis. Iam non dicam vos seruos/ quia
 seruus nescit quid faciat dominus eius/ vos autem dixi amicos/ quia omnia quaecumque
 audiui a patre meo/ nota feci vobis. Non vos me elegistis/ sed ego elegi vos/ & posui
 vos/ ut eatis & fructum afferatis/ & fructus vester maneat/ ut quodcumque petieritis pa-
 trem in nomine meo det vobis. Hæc mando vobis/ ut diligatis inuicem. ¶ Si mundus
 vos odit/ scitote/ quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis/ mundus
 quod suum erat diligeret. Quia vero de mundo non estis/ sed ego elegi vos de mundo/
 propterea odit vos mundus. Memoretote sermonis mei quem ego dixi vobis. Non est
 seruus maior domino suo. Si me persecuti sunt/ & vos persequetur. Si sermonem meum
 seruauerunt/ & vestrum seruabunt. Sed & hæc omnia faciet vobis propter nomen meum
 quia nesciunt eum qui misit me. Si non venissem/ & locutus fuissem eis/ peccatum non
 haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato. Qui me odit/ & patrem
 meum odit. Si opera non fecissem in eis/ quæ nemo alius fecit/ peccatum non haberent.
 Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrem meum. Sed ut impleatur sermo
 qui in lege eorum scriptus est. Quia odio habuerunt me gratis. ¶ Cum autem venerit
 paraclytus quem ego mittam vobis a patre/ spiritum veritatis qui a patre procedit/ ille
 testimonium perhibebit de me/ & vos testimonium perhibebitis/ quia ab initio mecum
 estis. ¶ Hæc locutus sum vobis/ ut non scandalizemini. Absque synagogis facient vos.
 Sed venit hora/ ut omnis qui interficit vos/ arbitretur obsequium se prestare deo. Et hæc
 facient vobis/ quia non nouerunt patrem neque me. Sed hæc locutus sum vobis/ ut cum
 venerit hora eorum/ reminiscamini/ quia ego dixi vobis. Hæc autem vobis ab initio
 non dixi/ quia vobiscum eram. ¶ Et nunc vado ad eum qui me misit/ & nemo ex vobis
 interrogat me/ quo vadis. Sed quia hæc locutus sum vobis/ tristitia impleuit cor vestrum
 Sed ego veritatem dico vobis/ expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abiero/ para-
 clitus non veniet ad vos. Si autem abiero/ mittam eum ad vos/ Et cum venerit/ ille arguet
 mundum de peccato/ & de iusticia/ & de iudicio. De peccato quidem/ quia non credi-
 derunt in me. De iusticia vero/ quia ad patrem vado/ & iam non videbitis me. De iudi-
 cio autem/ quia princeps huius mundi iam iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis di-
 cere/ sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille spiritus veritatis/ docebit vos

Quarto.

Quinto.

Joan. xv.

Matth. x. e

Psal. xxxiii.

Joan. xvi.

omnem veritatem. Non enim loquētur a semetipso: sed quaecūq; audiet/loquētur: & quae ventura sunt annūciabit vobis. Ille me clarificabit: quia de meo accipiet/ & annūciabit vobis. Omnia quaecūq; habet pater mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet/ & annūciabit vobis. ¶ Modicū & iam nō videbitis me & iterum modicū/ & videbitis me: quia vado ad patrē. Dixerūt ergo ex discipulis eius adinuicē: Quid est hoc quod dicit nobis: modicum & nō videbitis me: & iterum modicum & videbitis me: quia vado ad patrē. Dicebant ergo: Quid est hoc quod dicit modicum. Nescimus quid loquētur. Cognouit autem Iesus/ quia volebant eum interrogare/ & dixit eis: De hoc quārtis inter vos/ quia dixi: Modicum & nō videbitis me: & iterum modicum & videbitis me. Amen amen dico vobis: quia plorabitis & flebitis vos: mundus autem gaudebit. Vos autem cōtristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet/ quia venit hora eius. Cum autem peperit puerum: iam non meminit praeslure: ppter gaudium quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidē tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos: & gaudebit cor vestrum: & gaudium vestrum nemo tollet a vobis. ¶ Et in illo die me nō interrogabitis quicūq;. ¶ Amen amen dico vobis: si quid petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. Vsq; modo nō petistis quicūq; in nomine meo. Petite & accipietis: vt gaudium vestrum sit plēnū. Hāc in prouerbij locutus sum vobis. Venit hora cum iam non in prouerbij loquar vobis: sed palam de patre meo annūciabo vobis. In illo die in nomine meo petetis. Et nō dico vobis/ quia ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater amat vos: quia vos me amastis & credidistis/ quia a deo exiui. Exiui a patre & veni in mundum. Iterum relinquo mundum & vado ad patrē. Dicunt ei discipuli eius. Ecce nunc palam loquāris/ & prouerbium nullum dicis: Nunc scimus quia scis omnia: & nō opus est tibi: vt quis te interroget. In hoc credimus/ quia a deo existi. Respondit eis Iesus: Modo creditis: ecce venit hora: & iam venit: vt dispergamini vnusquisq; in propria/ & me solū relinquat: & nō sum solus/ quia pater mecum est. Hāc locutus sum vobis/ vt in me pacē habeatis: In mundo praesuram habebitis: sed cōfidite: ego vici mundum. ¶ Hāc locutus est Iesus: & subleuatis oculis in cōelum dixit: Pater/ venit hora: clarifica filium tuum/ vt filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis: vt omne quod dedisti ei det eis vitam aeternā. Hāc est autem vita aeterna/ vt cognoscant te solum deum verum & quem misisti Iesum Christum. Ego te clarificaui super terrā: opus consumaui quod dedisti mihi vt faciam. Et nunc clarifica me tu pater apud temetipsum claritate/ quā habui priusq; mundus fieret apud te. Manifestaui nomē tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Tui erant & mihi eos dedisti: & sermonem meum seruauerunt. Nunc cognouerunt: quia omnia quae dedisti mihi/ abs te sunt/ quia verba quae dedisti mihi/ dedi eis: & ipsi accēperunt & cognouerunt vere quia a te exiui: & crediderunt: quia tu me misisti. Ego pro eis rogo/ nō pro mundo rogo: sed pro his quos dedisti mihi/ quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt/ & tua mea sunt/ & clarificatus sum in eis/ & iam nō sum in mundo: & hi in mūdo sunt: & ego ad te venio. Pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi: vt sint vnum sicut & nos. Cum enim essem cum eis seruabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi ego custodiui: & nemo ex eis periit nisi filius perditionis vt scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio/ & hāc loquor in mūdo vt habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum: & mundus eos odio habuit: quia non sunt de mundo: sicut & ego non sum de mundo. Non rogo vt tollas eos de mundo: sed vt serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum: ita & ego misi eos in mundum: & pro eis ego sanctifico meipsum vt sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum: sed & pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me: vt omnes vnū sint/ sicut tu pater in me et ego in te: vt & ipsi in nobis vnum sint: vt credat mundus/ quia tu me misisti. Et ego claritatē quam tu dedisti mihi/ dedi eis vt sint vnum: sicut & nos vnum sumus. Ego in eis et tu in me/ vt sint consummati in vnum/ et cognoscat mundus/ quia tu me misisti/ et dilexisti eos/ sicut et me dilexisti. Pater/ quos dedisti mihi/ volo vt vbi sum ego et illi sint mecum:

vt videant claritatem meam quam dedisti mihi/ quia dilexisti me ante constitutionem
 mundi. Pater iuste/mundus te non cognouit/ego autē te cognoui/& hi cognouerunt/
 quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum/& notum faciam: vt dilectio qua di- Luce. xxiij, e
 lexisti me in ipsis sit:& ego in ipsis. ¶ Hæc cum dixisset Iesus: facta est contentio inter
 discipulos/quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis: Reges gentiū dominan-
 tur eorum/& qui potestatem habent super eos/benefici vocantur. Vos autem non sic
 Sed qui maior est in vobis/fiat sicut minor:& qui precessor est/sicut ministrator. Nam
 quis maior est/qui recumbit/an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autē in me-
 dio vestrum sum sicut qui ministrat: vos autem estis qui permansistis mecum in tentas-
 tionibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum/vt edatis
 & bibatis super mensam meā in regno meo:& sedeat super thronos iudicantes duo
 decim tribus israel. Ait autem dominus Simoni, Simon/ ecce sathanas expetiuit vos vt
 cribraret sicut triticum. Ego autem rogaui pro te/vt nō deficiet fides tua. Et tu aliquan-
 do cōuersus/ confirma fratres tuos. Qui dixit ei: Domine/ teā paratus sum/& in car- ¶ Secunda presump-
tio in me-
dio loco.
 cerem & in mortem ire. At ille dixit: Dico tibi Petre/non cantabit hodie gallus/donec
 ter abneges nosse me. Et dixit eis: Quādo misi vos sine sacculo & pēra & calciāmētis:
 nunquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt: nihil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui ha-
 bet sacculum tollat similiter & pēram. Et qui non habet/vendat tunicam suam & emat
 gladium. Dico enim vobis/quoniam adhuc hoc quod scriptum est/oportet impleri in
 me: Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me finem habent. At illi dixe- ysa. liij.
 runt: Domine ecce duo gladij hic. At ille dixit eis: Satis est. C ij

In parascete paschæ sexta feria erat luna plena: transitus primus: videlicet ad
villam Gethsemani/ oratio in monte Oliueti/ casus iudæorum/ osculum iude/
abscisio auris/ captivatio/ fuga discipulorum,

¶ Christus in monte Oliueti orat &c. Sexta feria parasceue. Matth. xxvi. Mar. xiiij.
Luce. xxij. Ioan. xviij.

CAPVT X.

T hymno dicto egressus ē Iesus scdm cōsuetudinē cū discipulis suis trās torrens
e tē Cedrō i monte oliuaz/ & ait illis: Oēs vos scādālū patiēti in me i ista nocte.
Scriptū ē em. Percutia pastorē et dissipet oves gregis: postq̄ at resurrexero p.
cedā vos i Galileā. Rndēs at petrus/ait illi: Et si oēs scādāligati fuerit i te/ego nūq̄ scāda
liabor. Ait illi Iesus. Amē dico tibi: q̄a tu hodie i hac nocte anq̄ gallus cātet/ & priusq̄
bis vocē dederit/ter me negabis. At Petrus amplius loq̄bat/ & ait illi: Etiā si oportuerit
memori tecū nō te negabo. Sifr at & oēs discipuli dixerūt. ¶ Tūc venit Iesus cū illis i pdiū
& villā q̄ dī Gethsemani vbi erat ortus/ si quē introiuit ipse/ & discipuli eius. Et cū puenis
set ad locū/ dixit illis: Sedete hic/ donec vadā illuc & orē: & orate ne intretis in tētationē.
¶ Et assūpto Petro & duobus filiis Zebedei/ Iacobo & Ioāne secū/ cepit cōtristari & me
stus esse/ pauere & tedere. Tūc ait illis: Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mortē: sustinete hic/ &
vigilate mecū. ¶ Et pgressus pusillū/ ipse auulsus ē ab eis q̄ntū iactus ē lapidis. Et cū pces
sisset paululū/ pcedit i faciē sup trā & orabat: vt si fieri posset/ trāsiret ab eo hora. Et dixit
Mi pr: abba pr oīa possibilia sūt tibi: si possibile ē/ trāseat a me calix iste: verūm nō sicut
ego volo/ sed sic tu vis. Et venit ad discipulos: & iuenit eos dormiētes. Et ait Petro Simō
dormis: sic/ nō potuisti vna hora vigilare mecū: Vigilate & orate/ vt nō itretis i tētatio
nē. Spūs qdē prōptus est/ caro at infirma. ¶ Iterz scd'o abiit & orauit eūdē sermonē dicēs:
Pat mi/ si nō pōt hic calix trāsire/ nisi bibā illū: fiat volūtas tua: & reuersus denuo/ venit
iterū/ & iuenit eos dormiētes. Erāt ei oculi eorū grauari/ & ignorabāt qd rnderēt ei. ¶ Et
relictis illis/ iterz abiit/ & positis genibus/ orauit tertio eūdē sermonē dicēs: Pī si vis/ trā
fer calicē istū a me/ verūm nō mea volūtas: sed tua fiat. Apparuit at illi angelus de coelo
cōfortās eū. Et factus i agonia/ plixius orabat. Et factus ē sudor eius sic gutte sāguis de
currētis i terrā. Et cū surrexisset ab orōne: tūc venit ad discipulos suos tertio & iuenit eos
dormiētes p tristitia & ait illis: Dormite iā & reuescite. ¶ Tūc ait Iesus discipulis suis di
cēs: Sufficit. Ecce appropinq̄bit hora et filius hoīs tradet i manus pctōr. Quid dormi
tis: surgite & orate ne itretis in tētationē. Eamus/ ecce appropinq̄bit & ppe est q me tra
det. Sciebat at & Iudas q tradebat eū/ locū/ q̄a Iesus frequēter venerat illuc cū discipulis
suis. Et adhuc ipso loq̄nte: ecce q vocabat Iudas scarioth vnus de duodecim/ cū accepis
set cohortē/ & a pōtificibus & phariseis ministros: venit illuc/ & cū eo turba multa/ cum
gladijs & fustibus & lignis/ laternis & facibus & armis: missi a principibus sacerdotū
& senioribus ppli & scribis. Et ipse aīcedebat eos: Dederat aut traditor eius signū eis
dicēs: Quēcūq̄ osculatus fuero/ ipse ē tenete eū/ & ducite caute. Iesus itaq̄ sciēs oīa q vē
tura erāt sup eū: pcessit & dicit ad eos: Quē qritis: Rndēt ei: Iesum naāarenū. Dicit eis
Ego sum. Stabat at & Iudas q tradebat eū/ cū ipsis. Vt ergo dixit eis Iesus: Ego sū: abie
rūt retrorsum & ceciderūt i terrā. Iterū ergo interrogauit eos. Quē qritis: Illi aut dixerūt:
Iesum naāarenū. Rndit Iesus: Dixi vobis q̄a ego sum. Si ergo me qritis: sinite hos abire
vt iplere sermonē quē dixit: q̄a q̄s dedisti mihi/ nō pdidi ex eis quēq̄. Et appropinquit Iu
das ad Iesū vt oscularet eū. Et cū venisset statim accedēs ad eū dixit. Aue rabi: & oscula
tus ē eū. Dixitq̄ illi Iesus: Amice ad qd vēisti: Iuda/ osculo filiū hoīs tradis: Tūc accesserūt
& manus iniecerūt in Iesum & tenuerūt eū. ¶ Vidētes aut hī q circa ipm erāt qd futurū
rū erat/ dixerūt ei: Dñe/ si pcutimus i gladio: Et ecce vnus ex his q erāt cū Iesū de circūstā
tibus Simō Petrus habēs gladiū/ extēdēs manū eduxit eū/ & pcessit seruū principis sa
cerdotū/ & amputauit auriculā eius dexterā: erat at nomē seruo Malchus. Rndēs at Ie
sus ait: Sinite vsq̄ huc: & cū tetigisset auriculā eius/ sanauit eum. Dixit ergo Iesus Petro
Calicē quē dedit mihi p/ nō bibā illū: Cōuerte gladiū tuū i locū suū i vaginā. Oēs. n. q
accepint gladiū/ gladio pibūt. An putas q̄a nō possum rogare patrē meū/ & exhibebit
mihi mō plusq̄ duodecim legiōes āgelorū: Quō ergo iplebunt scripture: q̄a sic oport
et fieri. ¶ In illa hora dixit Iesus turbis/ & ad eos q venerāt ad se principes sacerdotū &
magistratus tēpli & seniores. Tāq̄ ad latronē existis cū gladijs & fustibus & lignis/ cō
phedere me: q̄tidie apd vos sedebā docēs i tēplo/ & nō me tenuistis: nec extēdistis ma
nus i me: sed hāc ē hora vīa & ptās tenebrarū. Hoc at totū factū est/ vt iplerent scriptur
ra pphetarū. ¶ Tunc discipuli eius oēs/ relicto eo fugierūt. Adolescēs at qdā/ seq̄bat illum
amictus sindone sup nudo/ & tenuerūt eū. At ille relicta sindone/ nudus pfugit ab eis.

¶ Prim⁹ trāsire
in monte oliuaz
¶ Completozū
Iach. xij. c
Terna pūpno

¶ Primo

¶ Secundo

¶ Tercio

¶ Harina
¶ Har. xxvj.
¶ Har. xij.
Luce. xij.
Ioan. xviij.
Traditur

¶ Defenditur.
¶ Har. xxvj.
¶ Har. xij.
Luce. xij.
Ioan. xviij.

¶ Corripit

¶ Secundus transitus ad Annā pontificē corā quo Christus ligatus stat & respō-
det/ seruis Christum percutit/ ministris ad ignem sedenti bus/ Petrus in medio
eorum sedebat/ seq; calefaciebat/ Christū negat/ gallus cantat/ flet Petrus.

CAPVT XI.

Ohors ergo & tribunus/ & ministri iudeorum/ comprehenderunt Iesum
& ligauerunt eum/ & adduxerunt eum ad Annam primū. Erat enim so-
cer Cayphæ qui erat pōtifex anni illius. Erat autem Caiphas qui consiliū
dederat iudæis: quia expedit vnum hominē mori p populo. Sequebatur
autem Iesum a longe Simon Petrus & alius discipulus. Discipulus autē

¶ Secūda trā-
tus ad Annam
Mat. xvi.
Marc. xii.
Luce. xxi
Joan. xvi.

Ille erat notus pontifici/ & introiuit cum Iesu in atriū pontificis. Petrus autem stabat ad
ostium/ foris. Exiuit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici/ & dixit ostiariæ &
introduxit Petrū intro/ vsq; in atrium principis sacerdotū. ¶ Accenso autē igni in me-
dio atrio/ & circūsedentibus ministris/ ingressus Petrus intro/ sedebat foris in atrio/ in
medio eorū/ & calefaciebat se ad ignē/ vt videret finem. Et cū esset foris in atrio/ sedebat
deorsum. Et venit & accessit quēdā ad eum/ vna ex ancillis summi sacerdotis/ ostiaria/
& cum fuisset intuita & vidisset Petrum sedentē ad lumen calefacientē se/ aspiciens illū
ait dicens: & tu cū Iesu Galileo naçareno eras? Nunquid & tu ex discipulis es hominis
istius? & dixit/ & hic cum illo erat. At ille negauit eum corā omnibus dicēs. Mulier/ nō
sum: nō noui illum/ nescio/ neq; scio/ neq; noui qd dicis. Et gallus cātauit. ¶ Stabāt autē
serui & ministri ad prunas/ quia frigus erat/ & calefaciebāt se. Erat autē Petrus stans cū
eis & calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit Iesum de discipulis suis/ & de doctrina
eius. Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum mundo: ego semp docui in synagoga
& in templo quo oēs iudei cōueniunt: & in occulto locutus sum nihil: quid me interro-
gas? Interroga eos qui audierunt quid locutus sum ipsis: ecce hi sciunt qd dixerim ego.
¶ Hæc autē cum dixisset: vnus assilens ministrorū dedit alapā Iesu dicens: Sic respon-
des pontifici? Respondit ei Iesus. Si male locutus sum/ testimonium perhibe de malo/ si
autem bene/ qd me cedis? Erat autē Simon Petrus stans & calefaciens se. Dixerunt er-
go ei: Nunquid & tu ex discipulis eius es? Rursus exeunte illo ianuram. Vidit eum alia
anccilla: & coepit dicere circūstantibus & his qui erāt ibi/ & ait: Et hic erat cū Iesu Naça-
reno: & quia hic ex illis est. Et post pusillū alius videns eū/ dixit. Et tu de illis es. Petrus
iterum negauit cū iuramento: quia nō noui hoīem/ & dixit. O homo nō sum. ¶ Et post
pusillum interuallo facto quasi horæ vnius: accesserūt qui astabāt & dixerunt rursus
Petro. Vere & tu ex illis es? Nam & galileus es/ & loquēla tua manifestū te facit. Et ali-
us quidam vnus ex seruis pōtificis/ cognatus eiūs/ cuius absceidit Petrus auriculā affir-
mabat dicens. Nam & Galileus est: & dicit Petro: Nonne ego te vidi in orto cū illo? Ite-
rum ergo negauit Petrus/ & ait: Homo nescio qd dicis. Tunc ille coepit detestari & iu-
rare/ & anathematizare: quia nō nouisset hoīem/ & quia nescio hominē istum quē dici-
tis. ¶ Et cōtinuo adhuc illo loquēte/ statim iterū gallus cātauit. Et cōuersus dñs respexit
Petrum. Et recordatus est Petrus verbī domini Iesu qd dixerat ei: quia priusq; gallus
cāter bis/ ter me negabis: & egressus Petrus foras/ coepit flere: & fleuit amare.

Negam.

¶ Prima Petri
negatio.

Interrogatur.

Alapifatur

¶ Secūda Petri
negatio.¶ Tertia Petri
negatio.

C iij

¶ Tertius transitus ad Caiphan; in cuius domo factum erat concilium sacer-
dotum; scribarum & pharisæorum/ falsi testes adducti; scindit vestimenta
Caiphas: fit illusio/ percussio/ conspuatio/ velatio faciei,

¶ Transitus ad Cayphan

CAPVT XII.

T misit eum Annas ligatum ad Cayphan pontificem. At illi comprehen- Tertius transi-
ad Cayphan.
 dentes & tenentes Iesum duxerunt eum ad domum principis sacerdotū/
 & ad Cayphan principem sacerdotum/ & summū sacerdotem/ vbi omnes
 sacerdotes/ scribæ/ & seniores conuenerant. ¶ Princeps autem sacerdotū
 & omne concilium quærebant falsum testimonium cōtra Iesum/ vt eum Omne conciliū.
 morti traderent: & non inuenerunt/ cū multi falsi testes accessissent. Multi enim falsum
 testimonium dicebāt aduersus eum/ & conuenientia testimonia non erāt. Nouissime
 autem quidam surgentes duo falsi testes venerunt/ & falsum testimonium ferebant ad
 uersus eum dicentes. Quoniam nos audiimus eum dicentem: & hic dixit: Ego pos-
 sum destruere/ & dissoluam templū dei hoc/ manufactum/ & post triduum reedifica-
 bo aliud/ non manufactum. Et non erat conueniens testimonium illorum. ¶ Exurgēs Sumus sacerdos
 summus sacerdos in mediū/ interrogauit Iesum dicens: Nihil respondes ad ea quæ
 isti aduersum te testificantur/ & quæ obijciunt tibi ab his? Iesus autem tacebat & nihil
 respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum & dixit ei: Adiuro te per deū
 viuū: vt dicas nobis: si tu es Christus filius dei viui benedicti. Dicit illi Iesus: Tu dixi-
 sti/ quia ego sum. Verumtamen dico vobis/ ammodo videbitis filiū hominis sedētem
 a dextris virtutis dei/ & venientem in nubibus cœli. Tunc princeps sacerdotum: scidit
 vestimenta sua dicēs Blasphemaui. Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis
 blasphemiam: quid vobis videtur? Qui respondentes omnes condemnauerunt eum
 & dixerunt: Reus est mortis. ¶ Et viri qui tenebant illum illudebāt ei cædentes eum/ &
 cœperunt quidam conspuere eum: & expuerunt in faciem eius: & velauerunt faciem I. Illudunt
ii. Cedunt
iii. Conspuunt
iiii. Velant
v. Colaphisant
vi. Alapbant
vii. Interrogant
 eius/ & colaphis eum cæderunt. Ministri autem alapis eum cedebant & alij palmas
 in faciem eius dederunt: & percutiebant faciem eius: & interrogauerunt eum dicentes
 Prophetisa nobis Christe/ quis est qui te percussit? Et alia multa blasphemantes dice-
 bant in eum.

IX. TYPIC

¶ Quomodo dominus de Iudæorum diffinito concilio tanq̃ reus mortis
post iteratum examen & responsum/ traditur vinctus Pylato præfidi. Et
de Iude restitutione/ac desperatione/atq; interitu.

CAPVT XIII.

Ane autem facto/et vt factus est dies/confestim cōuenerunt seniores ple- Damb. xxvii.
bis/et omnes principes sacerdotum et scribæ/et cōcilium inierunt aduer- Sarci. xv.
sus Iesum/vt eum morti traderent/et duxerunt illum in cōcilium suum di- Luce. xxii.
centes. Si tu es Christus dic nobis. Et ait illis. Si vobis dixero/non creditis Joan. xviij.
mihi: si autē interrogauero/nō respondebitis mihi/neq; dimittetis. Ex hoc
autem erit filius hominis sedens a dextris virtutis dei. Dixerunt ergo omnes. Tu ergo
filius dei es? Qui ait. Vos dicitis quia ego sum. At illi dixerunt. Quid adhuc desidera-
mus testimoniū/ipsi enim audiuius de ore eius? Et surgens omnis multitudo eorum
cum vniuerso cōcilio/vincentes Iesum/vinctum duxerūt illum/et tradiderunt Pontio
Pylato præfidi. Tunc videns Iudas/qui tradidit eum: q̃ damnatus esset: pœnitētia dux-
tus/reulit triginta argenteos/principibus sacerdotū et senioribus populi/dicens. Pec-
caui/tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt. Quid ad nos? tu videris. Et p̃iectis ar-
genteis in templo/recessit/et abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotū
acceptis argenteis dixerunt. Non licet eos mittere in corbonam/quia precium sanz-
guinis est. Concilio autē inito/emerunt ex illis agrum figuli in sepulturā peregrinorū.
Propter hoc vocatus est ager ille Acheldemach/hoc est ager sanguinis vsq; in hodie-
nū diē. Tunc impletum est quod dictum est per Hieremiā pphetam dicentē. Et accoe- Sach. xli.
perunt triginta argenteos/precium appreciati quem appreciauerunt a filiis Iſrael/et
dederunt eos in agrum figuli:sicut constituit mihi dominus.

¶ Quartus transitus ad Pylatum qui exit ad iudæos/adducentes sibi Iesum & querulantes
de eo/& dicit: Quā accusationē affertis &c. Ipsi autē tripliciter eum accusant,

¶ Transitus ad Pylatum

CAPVT XIII.

Dducunt ergo Iesum a Caypha in pretorium. Erat autē mane. At ipsi nō
 introierunt in pretoriū/ vt non cōtaminarentur: sed manducarent pascha.
 ¶ Exiuit ergo Pylatus ad eos foras & dixit: Quā accusationē affertis ad
 uersus hominē hunc? Responderūt & dixerunt ei: Si non esset hic male-
 factor/ non tibi tradidissimus eum. Dixit ergo eis Pylatus: Accipite eum
 vos/ & scd̄m legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo ei iudaei: Nobis non licet in-
 terficere quenq̄. Vt sermo Iesu impleret quem dixit: significās quā morte esset mori-
 turus. ¶ Coeperunt autem accusare eum dicentes: Hunc inuenimus subuertentē gen-
 tem nostram: & prohibentem tributa dari Caesari: & dicentem se Christum regem esse.
 ¶ Introiuit ergo iterum in pratorium pylatus/ & vocauit Iesum. Iesus autem stetit ante
 praesidem/ & interrogauit eum praeses/dicens ei: Tu es rex iudeorum? Et respondit Ie-
 sus: A temetipso hoc dicis: an alij tibi dixerunt de me? Respondit Pylatus: Nunquid ego
 Iudeus sum? Gens tua & pōtiffices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit Iesus:
 Regnum meum nō est de hoc mundo: si ex hoc mundo esset regnum meum/ ministri
 mei utiq; decertarent vt non traderer Iudeis. Nunc autem regnum meum non est hinc
 Dixit itaq; ei Pylatus: Ergo rex es tu? Respōdit Iesus: Tu dicis/ quia rex sum ego. Ego
 in hoc natus sum/ & ad hoc veni in mundum: vt testimonium perhibeā veritati. Om̄s
 nis qui est: ex veritate/ audit vocem meam. Dicit ei Pylatus: Quid est veritas? ¶ Et cum
 hoc dixisset/ iterum exiuit Pylatus ad iudeos/ ad principes sacerdotū/ & turbas & dicit
 eis, Ego nullā inuenio causam in hoc homine. At illi inualescebant/ & accusabant eum
 in multis dicentes: Commouit populum docēs per vniuersam iudaeam/ incipiens a Ga-
 lilaea vsq; huc. ¶ Pylatus autem audiens Galilaeā/ interrogauit/ si homo Galilaeus esset/
 & vt cognouit q̄ de Herodis potestate esset/ remisit eum ad Herodem/ qui & ipse Hie-
 rosolymis erat/ illis diebus.

¶ Quartus transi-
 tus ad herodē.
 Math. xxvij.
 Marci. xv.
 Luce. xxij.
 Ioan. xviij.

¶ Pylatus iudeos
 alloquitur.
 ¶ De tribus cōtra
 Iesum obiectionibus
 per iudeos
 Gens i
 Caesar ii
 Rex iii

¶ Pylatus chris-
 tum alloquitur.

¶ Iterum iudeos
 alloquitur.
 Marci. xv.
 Luce. xxij.
 Ioan. xviij.

¶ Quintus transi-
 tus ad herodē.

¶ Quintus transitur ad Herodem qui & Iesum interrogat & eum illudit cum exercitu suo/ principes vero sacerdotū & scribæ instanter eum accusant; deinde in alba veste ad Pylatum remittitur.

¶ Ductur ad Herodem

CAPVT XV.

Erodes autem viso Iesu / gaudius est valde. Erat enim ex multo tempore
cupiens videre eum / eo quod audiret multa de illo / & sperabat aliquod signum
videre ab eo fieri. Interrogabat autem illum multis sermonibus. At ipse
nihil respondebat. Stabant autem principes sacerdotum / & scribae / cons-
tanter accusantes eum. ¶ Spreuit autem illum Herodes cum exercitu suo /
& illudit illum veste alba / & remisit ad Pylatum. ¶ Et facti sunt amici Herodes & Pyla-
tus in ipsa die. Nam antea inimici erant adinuicem.

D ¶

¶ Sextus transitus ad Pylatum: qui & iesum vt innocentem vult dimittere/loquens ad magi-
stratus & plebem/sed iesus stat ante eum tacens/iudæi vero eum in multis accusant & cla-
mant crucifige/crucifige/nō hunc sed barraban:Pylatus ergo facit eū flagellari/purpura
indui/& spinis coronari.

Pylatus autem conuocatis principibus sacerdotū & magistratibus & plebe dixit ad illos. Obtulistis mihi hominē hunc quasi auertentē populum & ecce ego corā vobis interrogans/ nullā causam inuenio in hoīe isto: ex his in quibus eum accusatis: sed neq; Herodes. Nam remisi vos ad illū & ecce nihil dignū morte/ actū est ei. Emendatū ergo illū dimittā. ¶ Et cum accusaret a principibus sacerdotū & senioribus: nihil respōdit. Tunc dicit illi Pylatus/ & interrogauit eum rursū dicēs: Non respōdes quicquid? Non audis quāta aduersum te dicūt testimonia? Vide in quantis te accusant: Iesus autē amplius nō respondit ei ad vllum verbū: ita vt miraretur præsēs Pylatus vehementer. ¶ Per diē autē festū solē nē/ cōsueuerat præsēs dimittere populo vnū vincitū quē voluissent/ & quēcūq; petissent: necesse habebat dimittere eis. Habebat autē tunc vnū vincitū insignē/ qui dicebāt Barrabas. Erat autē Barrabas latro: qui cum seditiosis vinctus erat/ & erat propter seditionem quandam factā in ciuitate: & homicidium quod in seditione fecerat: missus in carcerem. Et cum ascendisset turba cōpit rogare sicut semper faciebat illis. Congregatis ergo illis/ dixit Pylatus. Est consuetudo vobis/ vt vnū dimittam vobis in pascha. Vultis ergo dimittā vobis regem iudaeorū? Quem vultis vobis de duobus dimittā? quem vultis dimittam vobis/ Barraban an Iesum qui dicitur Christus? Sciebat enim qd per inuidiā tradidissent eum summi sacerdotes. Principes autē sacerdotum & seniores concitauerūt turbam/ & persuaferunt populis vt peterent Barraban: Iesum vero perderēt/ & vt magis Barraban dimitteret eis. Exclamauit autē simul vniuersa turba/ & clamauerūt omnes/ dicētes: Non hunc sed Barraban. Tolle hunc/ & dimitte nobis Barraban. Iterū autē præsēs Pylatus respōdens/ locutus est ad illos: volens dimittere Iesum/ & ait illis: Quid ergo vultis vt faciā regi iudeorū/ & de Iesu qui dicitur Christus? At illi iterum clamabant/ & succlamabant/ & dicunt omnes: Crucifigat. Crucifige crucifige/ crucifige illum. Ait illi præsēs Pylatus tertio. Quid enim mali fecit iste? Nullam causam mortis inuenio in eo. Corripiā ergo illū & dimittā. At illi instabāt vocibus magnis/ postulātes vt crucifigeret. At illi magis clamabāt dicentes/ crucifigat. Crucifige eum/ & inualecebant voces eorū. ¶ Tunc ergo apprahēdit Pylatus Iesum & flagellauit/ & milites præsidis/ suscipientes Iesum/ duxerūt eum intro in atriū prætōrij/ & conuocant ad eum vniuersam cohortem. ¶ Et exuentes eum clamydem coccineam circū dederunt ei/ & induunt eum purpura. ¶ Et plectentes coronā de spinis imposuerūt capiti eius. ¶ Et posuerūt arundinem in dextera eius. ¶ Et genuflexo ante eum/ veniebāt ad eum/ & illudebant/ & cōeperunt salutare eum dicentes: Aue rex iudeorū. ¶ Et dabāt ei alapas. ¶ Et expuentes in eum/ acceperunt arundinem. ¶ Et percutiebant caput eius arundine/ et ponentes genua/ adorabant eum.

¶ Seruus transiit
 tus ad Pylatū.
 Hora tertia
 Matth. xxvij.
 Marc. xv.
 Luce. xxij.
 Ioan. xviij.

Matth. xxiij.
 Marc. xv.
 Ioan. xij.

¶ Pylatus educit Christum ad Iudæos in veste purpurea/coronā spineam in capite
eius habēs/& dicit eis:Ecce homo.Iudæi clamabant crucifige/crucifige eū/deinde
interrogat eum Pylatus/& ipse super ea respondet Pylato.

¶ Reducitur Iesus.

CAPVT XVII.

T postq̃ illuſerunt ei: exijt iterum Pylatus foras/ & dixit eis: Ecce addu-
co eum vobis foras/ vt cognoscatis quia in eo nullam cauſam inuenio.
Exiuit ergo Ieſus portans ſpineam coronam & purpureum veſtimentu/
& dicite eis: Ecce homo. ¶ Cum ergo vidiffent eu pontifices & miniſtri/ cla-
mabant dicentes. Crucifige/ crucifige eum. Dicit eis Pylatus. Accipite eu
vos & crucifigite. Ego enim non inuenio in eo cauſam. Reſponderunt ei iudaei. Nos ^{Quia iudeorū}
legem habemus/ & ſecundum legē debet mori: quia filium deī ſe fecit. Cum ergo ait ^{obiectio contra}
diſſet Pylatus hunc ſermonem/ magis timuit. Et ingreſſus eſt in prætorium iterum/ &
dicit ad Ieſum. Vnde es tu? Ieſus autem reſponſum non dedit ei. Dicit ergo ei Pylatus
Mihi non loqueris? Neſcis quia poteſtatē habeo crucifigere te: & poteſtatem habeo
dimittere te? Reſpondit Ieſus: Non haberes poteſtatē aduerſus me vllam/ niſi tibi eſſet ^{Non ſexta}
traditum de ſuper. Propterea qui tradidit me tibi/ maius peccatū habet. Exinde quere ^{Mat. xxv.}
bat Pylatus dimittere eum. Iudaei autē clamabant. Si hunc dimittis/ non es amicus Cæ- ^{Mat. xv.}
ſaris. ^{Luce. xxiij.} ^{Joan. xij.} Omnis enim qui ſe regem facit/ contradicit Caſari.

D iij

¶ Pylatus sedet pro tribunali / & vxor eius mittit ad eū / qui vi eius importunitate
 Iudeorū / & metu Cæsaris / laurando manus adiudicat iustū ad mortem.

¶ Sedet Pylatus pro tribunali.

CAPVT XVIII.

Pylatus ergo cum audiuit hos sermones: adduxit foras Iesum / & sedit pro tribunali / in loco qui dicitur Lithostratos: Hebraice autē Gabatha. Erat autem pasche pasche hora tertia / & quasi sexta: & dicit ludæis. Ecce rex vester. Illi autem clamabant: Tolle tolle / crucifige eum. Dicit eis Pylatus: Regem vestrum crucifigam: Responderunt pontifices: Non habemus regem nisi Cæsarem. Sedente autem illo pro tribunali / misit ad eum vxor eius / dicens: Nihil tibi & iusto illi: Multa enim passa sum hodie per visum / ppter eum. Videns autem Pylatus / quia nihil proficeret / sed magis tumultus fieret: accepta aqua / lauit manus coram populo dicens: Innocens ego sum a sanguine iusti huius: Vos videritis. Et respondens vn̄uersus populus dixit: Sanguis eius super nos & super filios nostros. ¶ Tunc Pylatus volens populo satisfacere / adiudicauit fieri petitionē eorum. Dimisit autem illis Barraban / qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerē / quem petebant: Iesum vero flagellatum tradidit voluntati eorū / vt crucifigeretur.

¶ Lithos lapide
et stratos grece
pauimentum
nebraice gaba
tha.

¶ Septimus transitus ad locum Calvarie/portabat Iesus crucem in proprijs suis ve-
stibus sequentibus foeminis & plagentibus/& duobus nequam/& Simone cy-
reneo ad portandum associato sibi.

¶ Processus ad Caluariam

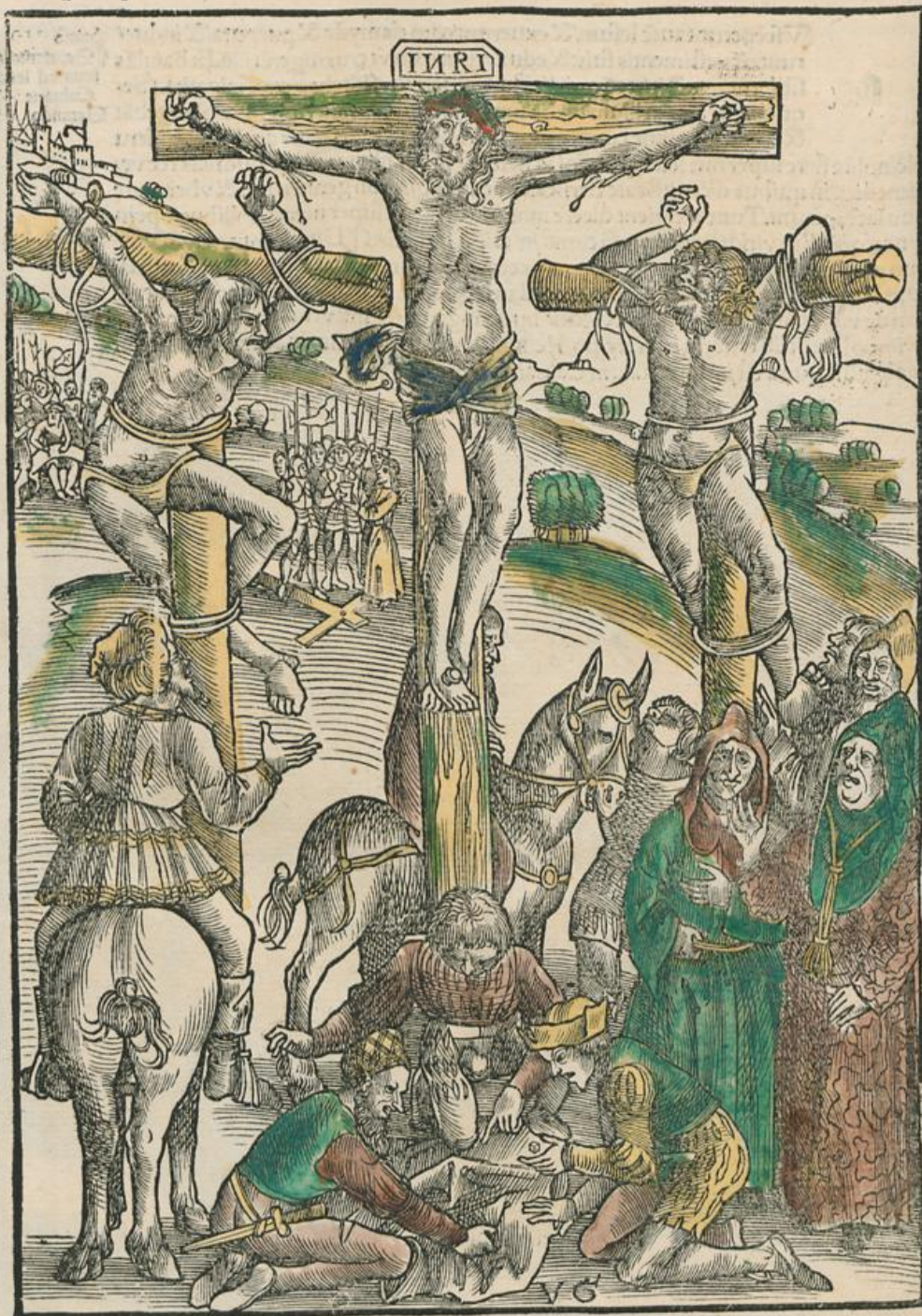
CAPVT XIX.

I Vscperunt autē Iesum/ & exuerunt eum clamyde & purpura/ & induerunt eū vestimentis suis/ & eduxerunt eum vt crucifigerēt illū. Et baiulās sibi crucē/ exiuit in eū qui dicitur Caluarie locū; hebraicā Golgatha. ¶ Sequēbatur autem illum turba multa populi & mulierum/ quæ plangebāt & lamentabantur eum. Conuersus autem ad illos Iesus dixit: Filiæ hierusalē/ nolite flere super me: sed super vos ipsas flete/ & super filios vestros: quoniam ecce venient dies/ in quibus dicent: Beate steriles/ & ventres qui non genuerunt/ & vbera quæ non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus: cadite super nos/ & collibus/ operite nos: quia si in viridi ligno hæc faciunt/ in arido quid fiet? ¶ Ducebantur autē & alij duo nequam cum eo/ vt interficerentur. Exeuntes autem/ cum ducerent eum/ inuenerunt & apprehenderunt hominem quendam Cyrenensem/ nomine Simonem venientem de villa: patrem Alexandri & Rufi/ hunc angariauerunt/ vt tolleret crucem eius: & imposuerūt illi crucem portare post Iesum/ & perducunt eum in locum qui dicitur Golgatha: quod est interpretatum Caluarie locus.

Primo
Septimo m
hinc ad locum
Caluarie
Secundo

Tercio

¶ Christus postq̃ gustasset vinum myrratum cum felle myxiū / fuit crucifixus in medio duorū
latronum / cum titulo ad caput eius superposito / milites ludunt pro vestitu / turbæ prætereū /
principes / milites / & latrones irridunt / dominus orat / & promittit latroni petenti paradysum.

¶ Christus in cruce eleuatur,

CAPVT XX.

¶ Postq̃ venerunt in locum qui vocatur Caluaria/ dederunt ei mirrhas
tum vinum bibere cum felle mixtum. Et cum gustasset noluit bibere/ &
non accepit. Ibi crucifixerunt eum. Tunc cum eo crucifigunt hinc & inde
duos latrones: vnum a dextris & aliū a sinistris eius: medium autē Iesum
Et impleta est scriptura/ quæ dicit: Et cum iniquis deputatus est. ¶ Scripsit
autem & titulum Pylatus & posuit super crucem: & imposuerūt super caput eius cau-
sam ipsius scriptam. Erat autē scriptū: hic est Iesus Naçarenus/ Rex iudæorum. Hunc
ergo titulum legerunt multi Iudeorum: quia prope ciuitatem erat locus/ vbi crucifixus
est Iesus. Et erat scriptum/ Hebraicæ/ Grecæ/ & Latine. Dicebant ergo Pylato/ pontifis
ces Iudæorum: Noli scribere/ Rex Iudeorum: sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæorum
Respondit Pylatus: Quod scripsi/ scripsi. Milites ergo crucifigentes eum: postq̃ cruci-
fixissent eum: acceperunt & diuiserunt vestimenta eius: sortem mittentes super eis quis
quid tolleret. Et fecerunt quattuor partes/ vnicuiq; militi partem & tunicam. Erat au-
tem tunica inconsutilis/ de super contexta per totum. Dixerunt ergo adinuicem. Non
scindamus eam/ sed sortiamur de illa cuius sit. Vt impleretur scriptura/ & quod dictū
est per prophetam dicentem. Diuiserunt sibi vestimenta mea/ & super vestem meam
miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt/ & sedentes seruabant eum. Iesus au-
tē dicebat. Pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt. ¶ Et stabat populus expectās
¶ Prætereuntes autem blasphemabant eum mouentes capita sua/ & dicentes. Vah qui
destruis templum dei & in triduo illud reedificas/ saluum fac te ipsum. Si filius dei
es/ descende de cruce. ¶ Similiter & principes sacerdotum deridebant illum/ illudentes
ad alterutrum cum scribis & senioribus & dicebant. Alios saluos fecit/ seipsum non
potest saluum facere: Si rex Israel est/ descendat nunc de cruce/ vt videamus & creda-
mus ei. Se saluum faciet/ si hic est Christus/ dei electus. Confidit in deo/ liberet eū nunc
si vult. Dixit enim/ quia filius dei sum. ¶ Illudebant autem ei & milites dicentes. Si tu es
rex Iudeorum/ saluum te fac. ¶ Id ipsum autem & latrones qui crucifixi erant cum eo/
improperabant ei/ & conuiciabantur ei. Vnus autem de his qui pendeat latronibus
blasphemabat eum dicens. Si tu es christus/ saluum fac te ipsum et nos. Respondens
autem alter/ increpabat illum dicens. Neq; tu times deum/ q̃ in eadem damnatione es:
et nos quidem iuste: nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit. Et dicebat
ad Iesum. Domine memento mei/ cum veneris in regnum tuū. Et dixit illi Iesus: Amē
dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso.

Esay. liij. 9

Psal. xxi.

¶ Septē verba

xp̃i in cruce

Illudic. Iesum.

Turbe

Psal. cxiij.

¶ Principes

¶ Milites

¶ Latrones

¶ verbū christi

E

¶ Christo in cruce pēdente/astabat Maria mater eius/maria Cleophe/& Magdalena/ et Ioan-
 nes: loquit̃ matri suę et discipulo tertiu verbū sū et cetera/ et tenebrę solis factę sunt/ potat̃
 aceto cū arūdine et isopo/morit̃ scindunt petre/et velū tēpli: monumēta aperiunt̃: Centurio
 et alij mirant̃ dicētes/vere filius dei erat iste:turbę reuertebant̃:tūdentes pectora suā.

CAPVT XXI.

Tabat autē iuxta crucē Iesu mater eius/ & soror matris eius/ Maria Cleo-
phae & Maria Magdalenae. Cum vidisset ergo Iesus matrē & discipulum
stantem quem diligebat/ dicit matri suae: Mulier/ ecce filius tuus. Deinde
dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eā discipulus in sua.
¶ Erat autē fere hora sexta. A sexta autē hora/ & facta hora sexta: tenebrae
facte sunt super vniuersam terram/ & in vniuersa terra: vsq; ad horam nonam/ & vsq;
in horam nonam/ & obscuratus est sol. Et circa horam nonam/ & hora nona clamauit
& exclamauit Iesus voce magna dicens: Heli Heli/ Heloi Heloi/ Lāma asabathani: qd'
est interpretatum: Deus meus: deus meus: vt quid dereliquisti me? Quidam autē de
circūstantibus illū/ audientes dicebāt: Ecce Helīā vocat iste. ¶ Postea sciens Iesus/ quia
iam omnia consummata sunt: vt consummare scriptura/ dicit: Sitio. Vas ergo positū
erat aceto plenum/ & milites accedentes/ & spongiā plenā aceto/ yso po circūponen-
tes/ acetū obtulerūt ori eius. Et continuo currens vnus ex eis/ accepit spongiā & im-
pleuit aceto/ & circūponens calamo/ imposuit arundini/ & dabat ei bibere/ dicens: Sinite
videamus si veniat Helīas ad deponendum eū. Ceteri vero dicebāt: Sinite/ videamus
an veniat Helīas liberans eū. Cum ergo accepisset Iesus acetū/ dixit. Consummatū est
¶ Iesus autem hora nona iterum clamans/ voce magna emissit/ ait. Pater/ in manus tuas
cōmendo spiritum meum. Et hæc dicens: inclinato capite/ emisit & tradidit spiritum/ &
expirauit. ¶ Et ecce velum templi scissum est mediū/ in duas partes/ a summo vsq; deor-
sum. Et terra mota est: & petre scisse sunt/ & monumenta aperta sunt/ & multa corpora
sanctorum qui dormierant/ surrexerūt: & exeuntes de monumētis/ post resurrectionē
eius: venerunt in sanctam ciuitatem/ & apparuerunt multis. ¶ Videns autē Centurio/
qui ex aduerso stabat/ quod factum fuerat/ & quia sic clamans expirasset/ glorificauit
deum dicens: Vere hic homo/ filius dei & iustus erat. Centurio autē & qui cū eo erant
custodientes Iesum/ viso tremotu/ & his quæ fiebant/ timuerunt valde dicentes: Vere
filius dei erat iste. Et omnis turba eorum qui simul aderāt ad spectaculum istud/ & vi-
debant quæ fiebant/ percutientes pectora sua reuertebantur. ¶ Stabant autem omnes
noti eius a longe: & erant ibi mulieres quæ secutæ erant eum a Galilæa/ ministrantes ei
de longe hæc aspicientes: Inter quas erat Maria Magdalenae/ & Maria Iacobi minoris
& Ioseph mater/ & Salome mater filiorum Zebedei/ & aliæ multæ quæ simul cum eo
ascenderant in Hierosolymam.

ii. verbum

¶ Hora nona.

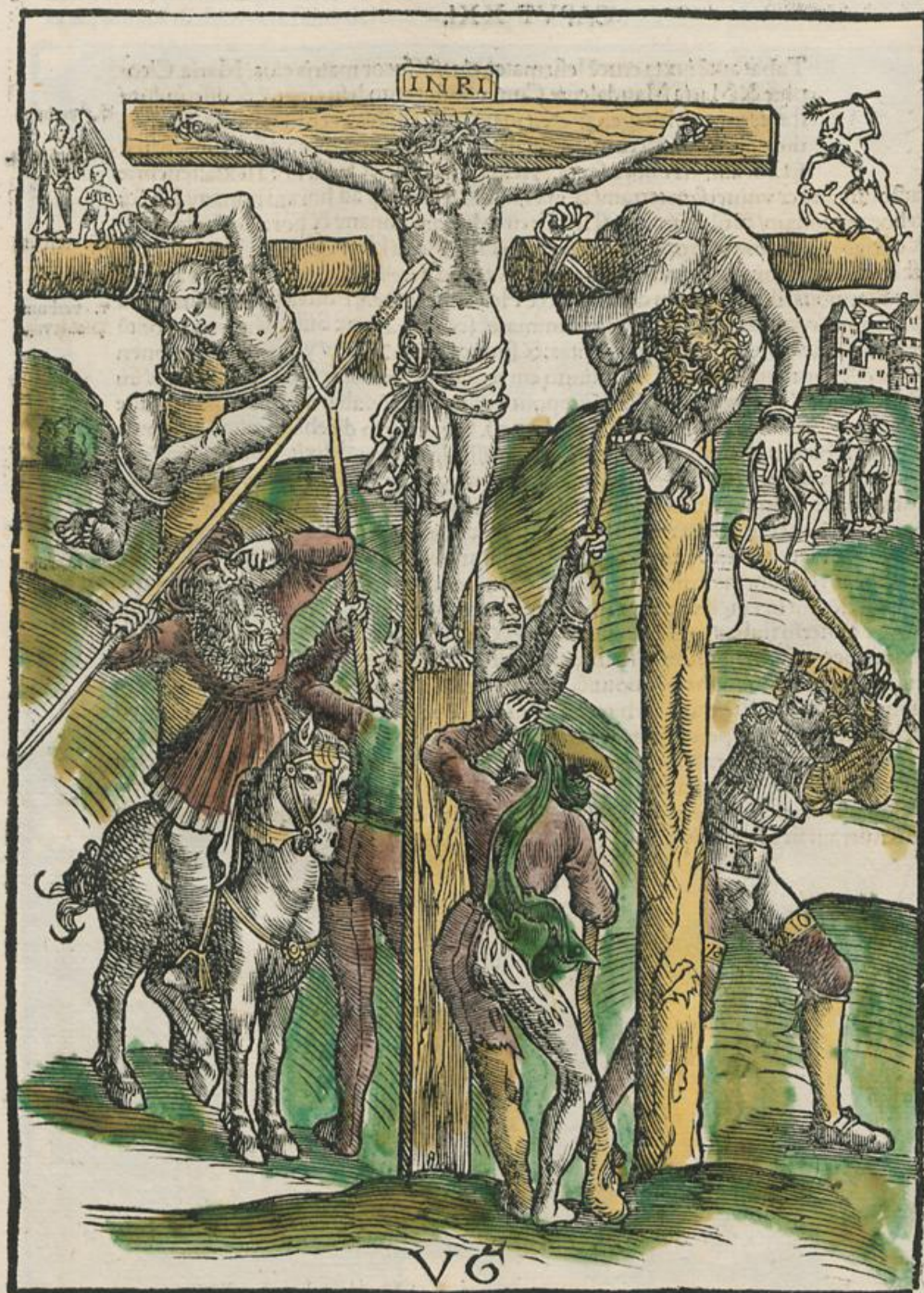
iii. verbum

v. verbum
psal. lxxij.

vi. verbum
vii. verbum

Math. xxvij.
Marci. xv
Luce. xxij.

¶ Crucifragio latronum/ & Iesu lanceatio post mortem/ de cuius
corpore exiuit/ verus sanguis/ & vera aqua.

¶ Fractio crurum latronum/lateris Christi lanceatio post mortem,

CAPVT XXII.

Vdai ergo quoniam parasceue erat/vt nō remanerent in cruce corpora
sabbato(erat enim magnus dies ille sabbati)rogauerunt Pylatum/vt fran
gerentur eorum crura/& tollerentur. ¶ Venerunt ergo milites/& primi
quidem fregerunt crura/& alterius qui crucifixus est cum eo. Ad iesum
autem cum venissent/vt viderunt eum iam mortuum/non fregerūt eius
crura. Sed vnus militum lancea latus eius aperuit/& continuo exiuit sanguis et aqua.
Et qui vidit/testimonium perhibuit:& verum est testimonium eius/& ille scit quia ver
ra dicit.vt & vos credatis. ¶ Facta sunt enim hæc:vt scriptura impleteretur. Os non com
minuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

Exodi. xxi. 8
Numeri. ix. 6
Sach. xii. 6

E iij

¶ Christus deponitur de cruce a Ioseph & Nicodemo / & vngitur / inuoluitur /
sepelitur / & lapis aduoluitur / presentibus sanctis mulieribus ad sepulchrū
sedentibus.

¶ Deponitur de cruce & sepelitur in nouo monu-
mento Ioseph/presentibus sanctis mulieribus.

CAPVT XXIII.

Post hæc autem cum iam sero factum esset / quia parasceue erat quod est
ante sabbatum: ecce venit quidam homo diues / ab Arimathia / ciuitate iu-
deæ nomine Ioseph / nobilis. Decurio vir bonus & iustus: qui & ipse disci-
pulus erat Iesu / occultus tamen propter metum iudæorū / & expectans
regnum dei: hic non consenserat consilio & actibus eorum / & audacter
accessit ad Pylatum: & petijt vt tolleretur corpus Iesu. ¶ Pylatus autem mirabatur si iam
obijisset. Et accersito Centurione / interrogauit eum si iam mortuus esset. Et cū cognos-
uisset a Centurione / permisit Pylatus / donauit corpus / & iussit reddi Ioseph. ¶ Ioseph
autē mercatus sindonem / venit & tulit corpus Iesu / & deponēs eum / accepto corpore
inuoluit depositum illud in syndone munda. ¶ Venit autem & Nicodemus: qui vene-
rat ad Iesum nocte primum / ferens mixturam myrhæ & aloes / quasi libras centum:
Acceperunt ergo corpus Iesu / & ligauerunt illud lintheis cum aromatibus: sicut est
mos iudæis sepelire. ¶ Erat autem in loco vbi crucifixus est Iesus ortus / & in orto mo-
numentum nouum / ipsius Ioseph: quod erat excisum de petra: in quo nondum quisquē
positus fuerat. ¶ Ibi ergo propter parasceuen iudæorum: quia iuxta erat monumentū.
posuerunt Iesum. ¶ Et aduoluit Ioseph lapidem saxum magnū ad ostium monumen-
ti & abiit. Et dies erat parasceues: & sabbatum illucescebat. ¶ Erant autem ibi Maria
Magdalena: & Maria Ioseph: & altera Maria: & subsequere mulieres: quæ cum ipso ve-
nerant de Galilæa: sedentes contra sepulchrum: & aspiciebant & viderunt monumen-
tum: & quemadmodum positum erat corpus eius. ¶ Et reuertentes / parauerunt aro-
mata & vngenta: & sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

¶ Esperitina
22. Math. xxvij.
¶ Marc. xv
¶ Luc. xxiij.
¶ Ioan. xix.

¶ Completo
secundum

E iij

¶ Sabbato ante pascha/Iudæi petunt a Pylato custodes ad muniendū sepulchrū
ne discipuli eum furentur & ponunt custodes/Marie emunt aromata.

¶ Sabbato ante pascha iudei Pylatum rogant p custode sepulchri. Matth. xxvii.

CAPVT XXIII.

¶ Corpus Iesu est in sepulchro; anima eius cum patribus in limbo. Et vtrumq; in deitate.

f. ¶ Iesu redemptio
sola via.

Ltera autem die quæ est post parasceuen/ conuenerunt principes sacerdotum & pharisæi ad Pylatum dicentes. Domine/ recordati sumus/ quia seductor ille dixit adhuc viuens/ post tres dies resurgam. lube ergo custodiri sepulchrum vsq; in diem tertium/ ne forte veniant discipuli eius/ & furerent eum/ & dicant plebi/ surrexit a mortuis; & erit nouissimus error/ peior priore. ¶ Ait illis Pylatus. Habetis custodiam: Ite custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes/ munierunt sepulchrum/ signantes lapidē cum custodibus. ¶ Et cū transisset sabbatum/ Maria Magdalena/ & Maria Iacobi/ & Salome/ emerunt aromata; vt venientes vngerent Iesum.

ij. ¶ Sepulchri
munio.

ij. ¶ Vultum
pia deuotio

¶ In die sancto pasche resurrexit & apparuit Christus/custodes exterriti sunt de ter-
remotu facto/angeli consolant mulieres ad monumentū venientes ungere Iesum.

¶ Resurrectio necnō apparitio dñi in die scō pasche: videlicet cū mulieres mane venerunt ad monumentū vngere corpus lesu angeli eis apparuerunt/postea Christus.

CAPVT. XXV.

Esperare autē sabbati q̄ lucescit in prima sabbati/ venit maria Magdalena & altera Maria videre sepulchrū. Et ecce terremotus factus est magnus. Angelus. n. dñi descendit de celo/ & accedēs reuoluit lapidē & sedebat sup̄ eū. Erat autē aspectus eius sicut fulgur/ & vestimēta eius sicut nix. Præ timore at̄ eius exterriti sunt cultodes et facti sūt velut mortui. Vna autē sabbati mane cū adhuc tenebre essent/ valde diluxit/ valde mane/ orto iā sole veniūt ad monumentū/ maria Magdalena/ & maria Iacobi & Salome/ portātes q̄ paraueūt aromata: & dicebāt ad inuicē. Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumenti? Erat q̄ppe magnus valde. Et respiciētes/ vidēt reuolutū lapidē & inueniūt lapidē reuolutū a monumento. Et introeūtes in monumentū/ vidēt iuuenē sedentē in dextris/ coopertū stola cādida/ & obstupueūt. Qui angelus rñdēs/ dixit illis mulieribus. Nolite timere vos: nolite expauescere/ Iesum q̄ritis naçarenū crucifixū. scio. n. q̄ Iesum q̄ crucifixus est q̄ritis: nō est hic: surrexit em̄ sicut dixit. Venite & videte locū vbi positus erat dñs: ecce locus vbi posueūt eū. Sed & cito eūtes/ ite dicite discipulis eius & Petro/ q̄a surrexit: & ecce p̄cedet vos ī Galilēā: ibi eū videbitis sicut dixit vobis/ ecce p̄dixi vobis. Et ingressē nō inueniūt corpus dñi Iesu. Et factū est dū mente essēt cōsternate de isto: ecce duo viri steterūt secus illas in veste fulgēti. Cū autē timerēt & declināret vultū in terrā: dixerūt ad illas. Quid q̄ritis viuētē cū mortuis? Non est hic: sed surrexit. Recordamini q̄lis locutus est vobis cū adhuc ī Galilēā esset/ dicēs: q̄ oportet filiū hoīs tradi in manus hoīm p̄cōr/ & crucifigi & tertiā die resurgere. Et recordate sunt v̄bōrū eius. ¶ At ille exeūtes/ fugiebāt de monumento/ inuaserat em̄ eas tremor & pavor/ & nemini quicq̄ dixerūt/ timebāt em̄. Et regressē a monumento/ nūciaueūt hēc oīa illis vnde cū & ceteris oībūs. Erat at̄ maria Magdalena/ & Ioāna/ & maria Iacobi/ & ceterē q̄ cū eis erāt/ q̄ dicebāt ad ap̄los hęc. Et visi sūt an̄ illos sic deliramētū v̄ba ista & nō crediderūt illis. Petrus autē surgēs/ cucurrit ad monumentū/ & p̄cumbēs/ vidit lintheamina sola posita: & abiit secū mirās qd̄ factū fuerat. Cucurrit ergo maria Magdalena & venit ad Simonē Petrū & ad aliū discipulū quē diligebat Iesus: & dixit eis. Tulerūt dñm: & nescio vbi posueūt eū. Exiuit ergo Petrus & ille alius discipulus quē diligebat Iesus: & venerūt ad monumentū. Currebāt ergo duo s̄p̄/ & ille alius discipulus/ p̄cucurrit citius Petro/ & venit primus ad monumentū: & cū se inclīnasset vidit lintheamina posita nō tñ in troiuit. Venit ergo Simō petrus sequēs eū/ & introiuit in monumentū/ & vidit lintheamina posita/ & sudariū qd̄ fuerat sup̄ caput eius/ nō cū lintheaminibus positū sed separatim iuolutū in vnū locū. Tunc ergo introiuit & ille discipulus q̄ venit primus ad monumentū & vidit & credidit. nō dū em̄ sciebāt scripturā: q̄a oportebat eū a mortuis resurgere. Abieit ergo iterū ad semetipsos discipuli. ¶ Maria autē stabat ad monumentū foris plorās: dū ergo flere/ inclināuit se & p̄spexit ī monumentū: & vidit duos angelos ī albis sedētes: vnū ad caput & vnū ad pedes: vbi positū fuerat corpus Iesu. Dicit ei illi. Mulier qd̄ ploras? Dicit eis. Quia tulerūt dñm meū/ & nescio vbi posueūt eū. Hęc cū dixisset cōuersa ē retrorsum & vidit Iesum stantē/ & nō sciebat q̄a Iesus est. Dicit ei Iesus. Mulier qd̄ ploras? quē q̄ris? Illa existimās q̄a ortulanus esset. Dicit ei. Dñe si tu sustulisti illū dicito mihi/ vbi posuisti eū/ & ego eum tollā. Dixit ei Iesus Maria. Conuersa illa dicit ei Rabboni/ qd̄ d̄r m̄ḡr. Dicit ei Iesus. Noli me t̄gere: nō dū. n. ascēdi ad patrē meū. vade autē ad fr̄es meos & dic eis/ ascēdo ad patrē meū/ et patrē v̄m/ deū meū/ et deū v̄m. ¶ Et mulieres exiērūt cito de monumento cū timore et gaudio magno: currētes nūciare discipulis eius. Et ecce Iesus occurrit illis dicēs. Auete. Ille at̄ accessit et tenuerūt pedes eius & adorauerūt eū. Tunc ait illis Iesus. Nolite timere/ ite nūciate fr̄ibus meis vt eāt in Galilēā ibi me videbūt. Venit maria Magdalena annūciās discipulis/ q̄a vidi dñm & hęc dixit mihi. Illa vadēs nūciauit his q̄ cū eo fuerāt lugētibus & flentibus. Et illi audiētes q̄a viueret/ & visus esset ab ea: nō crediderūt. ¶ Mulieres autē cū abissent: ecce qdā de custodibus venerūt in ciuitatē: et nūciauerūt principibus sacerdotū oīa q̄ facta fuerāt. Et cōgregati cū senioribus cōcilio accepto/ pecuniā copiosam dederūt militibus/ dicētes. Dicite q̄a discipuli eius nocte venerūt/ et furati sunt eū/ nobis dormiētibus. Et si hoc auditū fuerit a p̄side nos suadebimus ei: et securos vos faciemus. ¶ At illi accepta pecuniā: fecerūt ch̄istū in via.

Mat. xxv.
Marc. xvi.
Luce. xxiv.
Joan. xi.

¶ Prima apparitio hodie facta ē
¶ Magdalena sub specie orulani

¶ Secūda apparitio mulierib⁹ de sepulchro reuerētib⁹
¶ Person. p̄t intelligi q̄ ille mulieres satis prope erāt ad mariam
¶ Magdalena q̄ vidit Iesum: & q̄ redeūdo inuit se cū eis: & iterū vidit ch̄istū in via.

¶ Quarta appa-
rio duobus disci-
pulis cū ibat in
Emaus. Lucas
de padua. Castel-
lū hoc tūc viceba-
tur Emaus: sed
postea dictū fuit
Nicopolis. Et
distat a Hierlm
septem miliaris
et dimidio.

cerūt sicut erāt edocēti. Et diuulgatū est verbū istud apud iudeos vsq; in hodiernū diē.
¶ Apparuit Simoni Petro: & vilius est Cephe. ¶ Post hæc autē/ duobus ex his ambulā-
tibus/ ostēsus est in alia effigie/ cū ibat in villā. Et ecce duo ex illis ibāt ipsa die in castel-
lū: qd' erat in spacio stadiorū sexaginta ab Hierlm: noīe Emaus. Et ipsi loq̄bant ad inui-
cē de his oibz q̄ acciderāt. Et factū est dū fabularent & secū q̄rerēt/ & ipse Iesus appro-
pinq̄as ibat cū illis. Oculi autē illorū tenebant ne eū agnoscerēt. Et ait ad illos: Qui sūt
hi sermones q̄s cōfertis ad inuicē ambulātes & estis tristes: Et rīdens vnus cui nomen
Cleophas dixit ei. Tu solus peregrinus es in Hierlm/ & nō cognouisti q̄ facta sunt in
illa his diebus: Quibus ille dixit: Quæ? ¶ Et dixit ei: De Iesu Nazareno: q̄ fuit vir p̄-
pheta: potēs in ope & sermone: corā deo & oī p̄plo. Et quō tradiderūt eū summi sacer-
dotes & principes nr̄i/ in cōdēnationē mortis/ & crucifixērūt eū. Nos autē sperabamus
q̄ ipse esset redēpturus Isrl. Et nūc sup̄ hæc oīa/ tertia dies ē hodie/ q̄ hæc facta sunt. Sed
& mulieres quedā ex nr̄is terruerūt nos: q̄ ante lucē fuerūt ad monumētū/ & nō inuento
corpe eius/ venērūt dicētes se etiā visionē angelorū vidisse: q̄ dicūt eū viuere. Et abierunt
qdā ex nr̄is ad monumētū/ & ita inuenerūt/ sicut mulieres dixerūt/ ipm̄ q̄ nō inuenerūt.
¶ Et ipse dixit ad eos: O stulti & tardi corde ad credēdū in oibz q̄ locuti sunt p̄phete.
Nōne hæc oportuit pati Christū/ & ita intrare gl̄iam: Et incipiēs a Moyse/ & oibz p̄-
phetis: interpretabāt illis/ in oibz scripturis q̄ de ipso erāt. Et appropinq̄auērūt castello
quo ibāt. Et ipse se finxit lōgius ire/ & coegērūt illū dicētes. Mane nobiscū/ qm̄ adue-
rascit & inclinata est iā dies. Et itrauit cū illis: Et factū est cū recūberet cū illis: accepit pa-
nē & benedixit/ ac fregit/ & porrigebat illis. Et ap̄ti sunt oculi eorū/ & cognouerūt eū/ &
ipse euanuit ab oculis eorū. ¶ Et dixit ad inuicē: Nōne cor n̄m ardēs erat i nobis/ dū
loq̄rēt in viā & apperiret nobis scripturas: Et surgētes eadē hora/ regressi sūt i Hierlm
& inuenerūt cōgregatos vndecim/ & eos q̄ cū ipsis erāt dicētes/ q̄ surrexit dñs vere/ &
apparuit Simoni. ¶ Et ipsi narrauerūt q̄ gesta erāt in viā: & quō cognouerūt eū in fractio-
ne panis: nec illis crediderūt. ¶ Dū autē hæc loquunt/ cū esset sero die illo/ vna sabbatorū
& fores essent clausæ/ vbi erāt discipuli cōgregati/ p̄pter metum iudeorū. Venit Iesus &
stetit i medio eorū: & dixit eis. Pax vobis/ ego sum nolite timere. Cōturbati v̄o & cōter-
riti/ existimabāt se sp̄m̄ videre. Et dixit eis. Quid turbati estis/ & cogitationēs ascēdūt in
corda v̄ra: Videte manus meas & pedes meos: q̄a ego ipse sū/ palpete & videte: q̄a sp̄s
carnē & ossa nō hēt/ sicut me videtis h̄c. Et cū hoc dixisset/ ostēdit eis manus & pedes et
latus. ¶ Adhuc at illis n̄ credētibz/ & mirātibz p̄ gaudio dixit. Habetis hic aliqd qd'
māduceat. At illi obtulerūt ei partē piscis assī & fauū mellis. Et cū māducaisset corā illis/
sumēs reliq̄as dedit eis/ & dixit ad illos. Hęc sunt v̄ba q̄ locutus sum ad vos/ cū adhuc
essēm vobiscū: qm̄ necesse est impleri oīa q̄ scripta sunt i lege & p̄phetis & psalmis de me
tūc apperuit illis sensum/ vt intelligerent scripturas & dixit eis. Qm̄ sic scriptū est/ & sic
oportebat Christū pati/ & resurgere a mortuis die tertia. & p̄dicare in noīe eius: penitē-
tiā & remissionē p̄ccatorū in oēs gētes/ incipiētibus ab Hierosolyma. Vos autē testes
estis horū. Et ego mittā p̄missum patris mei in vos. Gausi sunt ergo discipuli/ viso dño
Dixit ergo eis iterū: Pax vobis/ sicut misit me pater/ & ego mitto vos. Hęc cū dixisset
insufflauit & dixit eis. Accipite sp̄m̄ sc̄m̄: quorū remiseritis p̄ccā/ remittuntur eis: & quorū
retinueritis/ retēta sunt. Thomas autē vnus ex duodecim q̄ dicit didymus nō erat
cum eis quādo venit Iesus. Dixerūt ergo ei alij discipuli. Vidimus dñm. Ille autē dixit
eis. Nisi videro in manibus eius fixuram clauorum/ & mittam digitum meū in locum
clauorum/ & mittam manū meā in latus eius: nō credam.

¶ Quinta appari-
tio: decē discipul-
de sero absente
Thoma. In die
em apli erāt disci-
puli p̄pter metū iu-
deorū. sed in sero
conueniebant ad
vnū locū: iō rā-
li hora apparuit.

¶ Ioannes Knoblochus imprimebat.
Argen. Anno. M. D. VIII.

